ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ

သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန

သစ်တောနည်းဥပဒေများ

၁၃၅၇ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း ၁၀ ရက်

(၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်)

မာတိကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	အခန်း(၁)	
၁။	အမည်နှင့်အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြချက်	
	အခန်း(၂)	
၂။	ကြိုးဝိုင်းကာကွယ်တော ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောသတ်မှတ်ကြေညာခြင်း	
	အခန်း(၃)	
၃။	သစ်တောနယ်မြေစီမံခန့်ခွဲခြင်း	
	အခန်း(၄)	
၄။	သစ်တောစိုက်ခင်း တည်ထောင်ခြင်း	
	အခန်း(၅)	
၅။	သစ်တောထွက်ပစ္စည်းထုတ်ယူခွင့်	
	အခန်း(၆)	
၆။	သစ်တောထွက်ပစ္စည်း သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်း	
	အခန်း(၇)	
၇။	ရေမျောကမ်းတင်သစ်များ စီမံခန့်ခွဲခြင်း	
	အခန်း(၈)	
၈။	ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်တုံးများကို မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် သစ်များကို တံဆိပ်ရိုက်မှတ်ခြင်း	
	အခန်း(၉)	
၉။	သစ်သိုလှောင်ဆိပ်များ	
	အခန်း(၁၀)	
၁၀။	သစ်အခြေခံအသုံးပြုသည့် စက်ရုံတည်ထောင်ခြင်း	
	အခန်း(၁၁)	
၁၁။	ရှာဖွေခြင်း၊ ဖမ်းဆီးခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးနည်းလမ်းအရ အရေးယူခြင်း	
	အခန်း(၁၂)	
၁၂။	ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်များ	
	အခန်း(၁၃)	
၁၃။	အထွေထွေ	

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ

သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန

အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၁၀၆/၉၅

ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၃၅၇ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း ၁၀ ရက်

(၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်)

သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၅၇ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ အပ်နှင်းထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ကျင့်သုံး၍ သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနသည် အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အောက်ပါနည်းဥပဒေများကို ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

အခန်း(၁)

အမည်နှင့် အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြချက်

၁။ ဤနည်းဥပဒေများကို သစ်တောနည်းဥပဒေဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ဤနည်းဥပဒေတွင်ပါရှိသော စကားရပ်များသည် သစ်တောဥပဒေတွင်ပါရှိသည့်အတိုင်း အဓိပ္ပါယ်သက်ရောက်စေရမည်။ ထို့အပြင် အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပါယ်သက်ရောက်စေရမည်-

(က) **သစ်တောကင်းရုံး** ဆိုသည်မှာ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်းကို စစ်ဆေးရန်နှင့် ကျသင့်သော အခွန်အခများကို ကောက်ခံနိုင်ရန် သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၂၄ အရ တည်ထောင်ထားသော ရုံးကို ဆိုသည်၊

(ခ) **သစ်လုံး** ဆိုသည်မှာ ခါးလည်လုံးပတ် (၃)ပေနှင့်အထက်ရှိသော သစ်လုံးကို ဆိုသည်၊

(ဂ) **တိုင်** ဆိုသည်မှာ ခါးလည်လုံးပတ် (၃)ပေထက် ငယ်၍ (၁)ပေနှင့် အထက်ရှိသော သစ်လုံးကိုဆိုသည်၊

(ဃ) **မျော** ဆိုသည်မှာ ခါးလည်လုံးပတ် (၁)ပေထက်ငယ်သော သစ်ကို ဆိုသည်၊

(င) **ဖောင်** ဆိုသည်မှာ ရေမျှောရန်အတွက် ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းထားသော ဝါး၊ ကြိမ် သို့မဟုတ် သစ်ကို ဆိုသည်၊

(စ) **လွစင်** ဆိုသည်မှာ သစ်ကို လက်လွှဖြင့် ခွဲစိတ်တိုက်ဖြတ်သော နေရာကို ဆိုသည်၊

(ဆ) **လွစက်** ဆိုသည်မှာ စက်အားအသုံးပြု၍ သစ်လုံးနှင့် ခွဲသားများကို ခွဲစိတ်သောစက်ကို ဆိုသည်၊

(ဇ) **သစ်တစ်တန်** ဆိုသည်မှာ သစ်ကုဗပေ (၅၀) ကို ဆိုသည်၊

(ဈ) **ကျွန်းစို** ဆိုသည်မှာ အညွန့် သို့မဟုတ် အရွက်ပါရှိသော ကျွန်းသစ်ကိုဖြစ်စေ၊ အခေါက်၊ အခွံများကို လက်နှင့်ဆွဲခွာ၍ မရနိုင်သော ကျွန်းသစ်ကိုဖြစ်စေ၊ အခေါက်၊ အခွံများကို ကိရိယာ တစ်ခုခုအသုံးပြု၍ ဖယ်ရှားထားသော ကျွန်းသစ် ကိုဖြစ်စေ ဆိုသည်၊

(ည) **နယ်နိမိတ်အမှတ်အသား** ဆိုသည်မှာ ကျောက်တိုင်၊ ကွန်ကရစ်တိုင်၊ သံတိုင်၊ သစ်သားတိုင်၊ ပိုက်လုံး၊ ကျောက်ပုံ၊ သစ်ပင်တွင် သတ်မှတ်ထားသော အမှတ် သို့မဟုတ် တစ်နည်းနည်းဖြင့် သတ်မှတ်နယ်နိမိတ်ကို ဖော်ပြထားသော အမှတ်အသားကို ဆိုသည်၊

(ဋ) **သစ်တောလမ်း** ဆိုသည်မှာ သစ်တောလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန်နှင့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများထုတ်ယူရန် သီးခြား ဖေါက်လုပ်ထားသော လမ်းကို ဆိုသည်၊

(ဌ) **ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်** ဆိုသည်မှာ သစ်ကို တံဆိပ်ရှင်ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း ဖော်ပြရန် သစ်တွင်ရိုက်မှတ်သည့် တံဆိပ်ကို ဆိုသည်။

(ဍ) **ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာ** ဆိုသည်မှာ သစ်ပင်များကို ခုတ်လှဲခြင်း၊ မီးရှို့ခြင်းဖြင့် တစ်နေရာတည်းတွင် အတည်တကျ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးခြင်းမပြုဘဲရွှေ့ပြောင်းစိုက်ပျိုးခြင်းကို ဆိုသည်။

အခန်း(၂)

ကြိုးဝိုင်းတောဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ကြိုပြင်ကာကွယ်တောသတ်မှတ်ကြေညာခြင်း

၃။ ဝန်ကြီးသည် သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ ကြိုးဝိုင်းတောဖွဲ့စည်းရန် သို့မဟုတ် ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော သတ်မှတ်ရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း ကြေညာရာတွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်ရမည်-

(က) တည်နေရာ၊ နယ်နိမိတ်နှင့် အကျယ်အဝန်း၊

(ခ) အမည်နှင့် အမျိုးအစား၊

(ဂ) နည်းဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ ပါ ကိစ္စရပ်တစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် တားမြစ်ချက်များ၊

(ဃ) သစ်တောကြေးတိုင်အရာရှိခန့်အပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်အား တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ။

၄။ (က) ဝန်ကြီးသည် ကြိုးဝိုင်းတောဖွဲ့စည်းရန် ကြေညာရာတွင် သစ်တောကြေးတိုင်အရာရှိကိုကူညီရန် သစ်တော အရာရှိ တစ်ဦး သို့မဟုတ် ကြေးတိုင်နှင့်မြေစာရင်းဦးစီးဌာနမှ အရာရှိတစ်ဦးတို့ကို တွဲဖက်တာဝန်ပေးအပ် နိုင်သည်၊

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ကြေးတိုင်နှင့်မြေစာရင်းဦးစီးဌာနမှ အရာရှိကို တွဲဖက်တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းမပြုမီ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကြိုတင်ညှိနှိုင်းရမည်။

၅။ ဝန်ကြီးသည် ကြိုးဝိုင်းတောဖွဲ့စည်းရန် သို့မဟုတ် ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောသတ်မှတ်ရန်ရည်ရွယ်ကြောင်း ကြေညာရာ တွင် ကြေညာသည့်နေ့တွင်တည်ရှိနေသောအခွင့်အရေးများမှအပ အောက်ပါကိစ္စရပ်တစ်ခုခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တားမြစ်ချက်များ ထည့်သွင်းဖော်ပြနိုင်သည်-

(က) အဆောက်အအုံအသစ် ဆောက်လုပ်ခြင်း၊

(ခ) သစ်ပင်ခုတ်ခြင်း၊

(ဂ) သစ်တောထွက်ပစ္စည်းထုတ်ယူခြင်း၊

(ဃ) မြေကွက်ရှင်းလင်းခြင်း၊

(င) သီးနှံ သို့မဟုတ် သစ်တောစိုက်ခင်းအသစ် တည်ထောင်ခြင်း၊

(စ) စားကျက်မြေအဖြစ် အသုံးပြုခြင်း၊

(ဆ) တောမီးရှို့ခြင်း။

၆။ (က) သစ်တောကြေးတိုင်အရာရှိသည် ကြိုးဝိုင်းတောဖွဲ့စည်းမည့် နယ်မြေဒေသရှိ အများပြည်သူတို့၏ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ထုတ်ယူသုံးစွဲခွင့်နှင့် မြေအသုံးချပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေး ထိခိုက်နစ်နာမှုများရှိလျှင် တင်ပြတောင်းဆိုကြရန် မိမိအားခန့်အပ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း ကြေညာချက်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန် ရမည်။ အခွင့်အရေးတောင်းဆိုလိုသူများသည် ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း(၉၀)အတွင်း သစ်တောကြေးတိုင်အရာရှိထံ တင်ပြတောင်းဆိုရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ သတ်မှတ်ထားသည့် ကာလအတွင်း တင်ပြတောင်းဆိုမှု တစ်စုံတစ်ရာမရှိလျှင် ကြိုးဝိုင်းတောဖွဲ့စည်းမည့် နယ်မြေဒေသရှိ အများပြည်သူတို့တွင် အခွင့်အရေးတစ်စုံတစ်ရာ ထိခိုက်နစ်နာမှု မရှိဟု မှတ်ယူရမည်။

(ဂ) သစ်တောကြေးတိုင်အရာရှိသည် နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ တင်ပြတောင်းဆိုမှုများရှိခဲ့လျှင် ယင်းတို့ကိုစုံစမ်း စစ်ဆေး၍ တောင်းဆိုမှုအားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်

ခြင်းပြုလုပ်၍ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ တင်ပြရမည်။ ထို့အပြင် အဆိုပါဆုံးဖြတ်ချက်ကို သက်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေး တင်ပြတောင်းဆိုသူများထံ အကြောင်းကြားရမည်။

၇။ (က) သစ်တောကြေးတိုင်အရာရှိသည် နည်းဥပဒေ ၆၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ အခွင့်အရေးတောင်းဆို တင်ပြမှုများကို နည်းဥပဒေခွဲ(ဂ)အရ စုံစမ်းစစ်ဆေးရာတွင် အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်-

(၁) မိရိုးဖလာလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိခဲ့သည့်မြေကို ချန်လှပ်ပြီး ကြိုးဝိုင်းတောအတွက် မြေအလုံအလောက် ကျန်ရှိစေရန် အဆိုပြုကြိုးဝိုင်းနယ်နိမိတ်ကို ပြောင်းလဲပြင်ဆင်သတ်မှတ်ခြင်း၊

(၂) တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေအရ သက်သေဆင့်ခေါ်ခြင်းနှင့် စာရွက်စာတမ်းများကို တောင်းယူ စစ်ဆေးခြင်း၊

(၃) မြေသိမ်းဥပဒေအရ မြေကို သိမ်းယူရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(၄) စားကျက်ချပိုင်ခွင့်၊ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ထုတ်ယူသုံးစွဲခွင့်နှင့် အခြားအခွင့်အရေးများကို ခွင့်ပြုရာတွင် အရေအတွက်၊ အမျိုးအစား၊ ဧရိယာ၊ နယ်နိမိတ်၊ အချိန်ရာသီ၊ ခွင့်ပြုပုံ ခွင့်ပြုနည်းနှင့် အခြားအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်း။

(ခ) သစ်တောကြေးတိုင်အရာရှိသည်-

(၁) မြေသိမ်းဥပဒေအလို့ငှာ ကော်လိတ်တော်အရာရှိဖြစ်သည်ဟူ၍မှတ်ယူရမည်၊

(၂) အခွင့်အရေးတောင်းဆိုသူသဘောတူညီပါ က မြေကိုဖြစ်စေ၊ ငွေကိုဖြစ်စေ၊ မြေနှင့်ငွေပေါင်း၍ ဖြစ်စေ ဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ပေးလျော်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်၊

(၃) ဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိမှသာ မြေသိမ်းခြင်း၊ လျော်ကြေးပေးခြင်း သို့မဟုတ် အခွင့်အရေး တောင်းဆိုသူအား မြေလွှဲအပ်ပေးခြင်းပြုရမည်။

၈။ (က) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေ ၆၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ)အရ သစ်တောကြေးတိုင်အရာရှိက တင်ပြလာသော အစီရင်ခံစာကို စိစစ်သုံးသပ်၍ အောက်ပါတို့နှင့် ညီညွတ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါက ကြိုးဝိုင်းတောဖွဲ့စည်းကြောင်း အမိန့်ကြော်ငြာစာကိုထုတ်ပြန်နိုင်ရေးအတွက် မိမိ၏ သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ ဝန်ကြီးထံ ဆက်လက်တင်ပြရမည်-

(၁) နည်းဥပဒေ ၆၊ နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ အခွင့်အရေးတောင်းဆိုရန်သတ်မှတ်ထားသည့် အချိန်ကာလကုန်ဆုံးခြင်းနှင့် တောင်းဆိုသည့်အခွင့်အရေးကို သစ်တောကြေးတိုင်အရာရှိက ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်ခြင်း၊

(၂) သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ အရ အယူခံဝင်ရန်သတ်မှတ်ထားသည့် ကာလကုန်ဆုံးခြင်းနှင့် အယူခံဝင်သည့် အမှုများကို ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်ခြင်း၊

(၃) သစ်တောကြိုးဝိုင်းဖွဲ့စည်းရေးအတွက် သိမ်းယူရန်လိုအပ်သည့် မြေအားလုံးကို သိမ်းယူပြီး ဖြစ်ခြင်း။

(ခ) ဝန်ကြီးသည် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ တင်ပြလာသော အစီရင်ခံစာကို စိစစ်သုံးသပ်၍ အစိုးရအဖွဲ့၏သဘောတူညီချက်ဖြင့် ကြိုးဝိုင်းတောဖွဲ့စည်းမည့်နယ်မြေအမျိုးအစား၊ ကြိုးဝိုင်းတောအမျိုးအစား၊ ခွင့်ပြုသည့်အခွင့်အရေး၊ ချန်လှပ်ကွက်နှင့် စတင်သတ်မှတ်သည့်နေ့ရက်တို့ကို ဖော်ပြကာ ကြိုးဝိုင်းတောဖွဲ့စည်းကြောင်း အမိန့်ကြော်ငြာစာကို ထုတ်ပြန်ရမည်။

၉။ အများပြည်သူတို့သည် ကြိုးဝိုင်းတောဖွဲ့စည်းသည့်နေ့မှစ၍ အမိန့်ကြော်ငြာစာတွင် ဖော်ပြထားသည့် အခွင့်အရေးများကိုသာ ခံစားခွင့်ရှိသည်။

၁၀။ ဝန်ကြီးသည်နည်းဥပဒေ ၈ အရ အမိန့်ကြော်ငြာစာမထုတ်ပြန်မီနည်းဥပဒေ ၃ အရ ထုတ်ပြန်ထားသော ကြိုးဝိုင်းတော ဖွဲ့စည်းရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း ကြေညာချက်ကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းနိုင်သည်။ ယင်းသို့ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းကြောင်း အများပြည်သူ သိရှိနိုင်ရန် ထုတ်ပြန်ကြေညာရမည်။

၁၁။ နည်းဥပဒေ ၈ အရ ကြိုးဝိုင်းတောဖွဲ့စည်းသည့်အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် ယင်းသို့ဖွဲ့စည်းသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာအရ-

(က) ခွင့်ပြုထားသော မြေ၊ သို့မဟုတ် အဆောက်အဦတစ်ခုခု၏ အကျိုးခံစားခွင့်မှတပါးကျန်အခွင့်အရေးများကို လွှဲပြောင်းခြင်း မပြုရ၊

(ခ) ခွင့်ပြုထားသော အခွင့်အရေးများကို ကြေညာသည့်အနေ့မှစ၍ တစ်ဆက်တည်း (၅)နှစ်ထက်ကျော်လွန်၍ ခံစားခြင်းမရှိလျှင် အဆိုပါအခွင့်အရေးသည် ပျက်ပြယ်ပြီးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၁၂။ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၇၊ ပုဒ်မခွဲ(က)အရ အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဝန်ကြီးက ကြိုးဝိုင်းတစ်ခုလုံးဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ ပယ်ဖျက်ခဲ့လျှင် ဖွဲ့စည်းစဉ်က ပျက်ပြယ်ပြီးဖြစ်သော အများပြည်သူတို့၏ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းထုတ်ယူသုံးစွဲခွင့်နှင့် မြေအသုံးချခွင့် အခွင့်အရေးများ ပြန်လည်ရပိုင်ခွင့်မရှိစေရ။

၁၃။ (က) ညွှန်ကြာရေးမှူးချုပ်သည် သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၆၊ ပုဒ်မခွဲ(ဂ)အရ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော သတ်မှတ်ကြောငြာခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့်အခါ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော သတ်မှတ်ကြေညာမည့် နယ်မြေဒေသရှိ အများပြည်သူတို့၏သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းနှင့် မြေအသုံးချပိုင်ခွင့်အခွင့်အရေးထိခိုက်နစ်နာမှုများရှိလျှင် တင်ပြတောင်းဆိုကြရန် သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၆၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ)အရ မိမိအား တာဝန်ပေးအပ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၃၀)အတွင်း ကြေညာချက်တစ်ရပ်ထုတ်ပြန်ရမည်။ အခွင့်အရေးတောင်းဆိုလိုသူသည် ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်သည့်နေမှ ရက်ပေါင်း (၉၀)အတွင်း ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ တင်ပြတောင်းဆိုရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ သတ်မှတ်ထားသည့် ကာလအတွင်းတင်ပြတောင်းဆိုမှုတစ်စုံတစ်ရာမရှိလျှင် ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော သတ်မှတ်ကြေညာမည့် နယ်မြေဒေသရှိ အများပြည်သူတို့တွင် အခွင့်အရေးတစ်စုံတစ်ရာ ထိခိုက်နစ်နာမှု မရှိဟု မှတ်ယူရမည်။

(ဂ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ တင်ပြတောင်းဆိုမှုများရှိခဲ့လျှင် ယင်းတို့စုံစမ်းစစ်ဆေး၍ တောင်းဆိုမှုအားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ ခွင့်ပြုခြင်း၊ သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်းပြုနိုင်သည်။ အဆိုပါဆုံးဖြတ်ချက်များကို သက်ဆိုင်ရာတင်ပြတောင်းဆိုသူများထံ အကြောင်းကြားရမည်။

(ဃ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေ(၈)အရ ဆောင်ရွက်ပြီးနောက်အောက်ပါတို့နှင့် ညီညွတ်သည့်အခါ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောသတ်မှတ်သည့်အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်နိုင်ရေးအတွက် ဝန်ကြီးထံတင်ပြအစီရင်ခံရမည်-

(၁) သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ အရ အယူခံဝင်ရန် သတ်မှတ်ထားသည့်ကာလ ကုန်ဆုံးခြင်းနှင့် အယူခံဝင်သည့် အမှုများကို ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်ခြင်း၊

(၂) ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောသတ်မှတ်ကြေညာရေးအတွက် သိမ်းယူရန်လိုအပ်သည့် မြေအားလုံးကို သိမ်းယူပြီးဖြစ်ခြင်း။

၁၄။ (က) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေ ၁၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ တင်ပြတောင်းဆိုမှုများကို နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ)အရ စုံစမ်းစစ်ဆေးရာတွင် အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်-

(၁) မိရိုးဖလာလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိခဲ့သည့် မြေကိုချန်လှပ်ပြီး ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောအတွက် မြေအလုံအလောက်ကျန်ရှိစေရန် အဆိုပြုကြိုးပြင်ကာကွယ်တောနယ်နမိတ်ကို ပြောင်းလဲပြင်ဆင်သတ်မှတ်ခြင်း၊

(၂) တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအရ သက်သေဆင့်ခေါ်ခြင်းနှင့် စာရွက်စာတမ်းများကို တောင်းယူစစ်ဆေးခြင်း၊

(၃) မြေသိမ်းဥပဒေအရ မြေကိုသိမ်းယူရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(၄) စားကျက်ချပိုင်ခွင့်၊ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများထုတ်ယူသုံးစွဲခွင့်နှင့် အခြားအခွင့်အရေးများကို ခွင့်ပြုရာတွင် အရေအတွက်၊ အမျိုးအစား၊ ဧရိယာ၊ နယ်နိမိတ်၊ အချိန်ရာသီ၊ ခွင့်ပြုပုံ ခွင့်ပြုနည်းနှင့် အခြားအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်း။

(ခ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည်-

(၁) မြေသိမ်းဥပဒေအလို့ငှာ ကော်လိတ်တော်အရှိဖြစ်သည်ဟူ၍ မှတ်ယူရမည်၊

(၂) အခွင့်အရေးတောင်းဆိုသူသဘောတူညီပါ က မြေကိုဖြစ်စေ၊ ငွေကိုဖြစ်စေ၊ မြေနှင့်ငွေပေါင်း၍ဖြစ်စေ ဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ပေးလျော်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်၊

(၃) ဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိမှသာ မြေသိမ်းခြင်း၊ လျော်ကြေးပေးခြင်း သို့မဟုတ် အခွင့်အရေးတောင်းဆိုသူအား မြေလွှဲအပ်ပေးခြင်းပြုရမည်။

၁၅။ ဝန်ကြီးသည် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က နည်းဥပဒေ ၁၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ဃ)အရ တင်ပြလာသော အစီရင်ခံစာအပေါ် စိစစ်သုံးသပ်၍ အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောသတ်မှတ်သည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာကို ထုတ်ပြန်ရမည်။

၁၆။ ဝန်ကြီးသည် နည်းဥပဒေ ၁၅ အရ အမိန့်ကြော်ငြာစာ မထုတ်ပြန်မီ နည်းဥပဒေ ၃ အရ ထုတ်ပြန်ထားသော ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော သတ်မှတ်ရန်ရည်ရွယ်ကြောင်း ကြေညာချက်ကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းနိုင်သည်။ ယင်းသို့ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းကြောင်း အများပြည်သူသိရှိနိုင်ရန်အတွက် ထုတ်ပြန်ကြေညာရမည်။

၁၇။ နည်းဥပဒေ ၁၅ အရ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောသတ်မှတ်သည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်ပြီးနောက် ယင်းသို့သတ်မှတ်အမိန့် ကြော်ငြာစာအရ-

(က) ခွင့်ပြုထားသောမြေ၊ သို့မဟုတ် အဆောက်အဦတစ်ခုခု၏ အကျိုးခံစားခွင့်မှတစ်ပါး ကျန်အခွင့်အရေးများကို လွှဲပြောင်းခြင်း မပြုရ၊

(ခ) ခွင့်ပြုထားသော အခွင့်အရေးများကို ကြေညာသည့်အနေမှစ၍ တစ်ဆက်တည်း (၃)နှစ်ထက်ကျော်လွန်၍ ခံစားခွင့်မရှိလျှင် အဆိုပါအခွင့်အရေးသည် ပျက်ပြယ်ပြီးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၁၈။ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၇၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ)အရ အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဝန်ကြီးက ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောတစ်ခုလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ ပယ်ဖျက်ခဲ့လျှင် သတ်မှတ်ကြေညာစဉ်က ပျက်ပြယ်ပြီးဖြစ်သော အများပြည်သူတို့၏ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းနှင့် မြေအသုံးချပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးများပြန်လည်ရထိုက်ခွင့်မရှိစေရ။

၁၉။ မည်သူမျှညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် သို့မဟုတ် ယင်းကလုပ်ပိုင်ခွင့်လွှဲအပ်ထားသည့် သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောအတွင်း အောက်ပါတစ်ခုခုကို မပြုလုပ်ရ-

(က) သစ်တောဦးစီးဌာနက သတ်မှတ်ထားသော သစ်ပင်အမျိုးအစားများကို ခုတ်လှဲခြင်း၊ ပိုင်းဖြတ်ခြင်း၊ သင်းသတ်ခြင်း၊ ထစ်မှတ်ခြင်း၊ ချိုးဖြတ်ခြင်း၊ ဖောက်ထွင်းခြင်း၊ မီး၊ သို့မဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် ပျက်စီးစေခြင်း၊

(ခ) ကျူးကျော်ဝင်ရောက်နေထိုင်ခြင်း၊

(ဂ) အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ စားကျက်ချခြင်း၊

(ဃ) စိုက်ပျိုးရန်အတွက်မြေကိုတူးဆွခြင်း သို့မဟုတ် ရှင်းလင်းခြင်း၊

(င) ရေတွင်အဆိပ်ခတ်ခြင်း၊ ဓါတုဗေဒပစ္စည်း၊ သို့မဟုတ် ပေါက်ကွဲစေတတ်သောအရာများ အသုံးပြုခြင်း၊

(စ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များဖမ်းဆီးခြင်း သို့မဟုတ် အမဲလိုက်ပစ်ခတ်ခြင်း၊

(ဆ) မီးမွေးခြင်း၊ မီးဖိုခြင်း သို့မဟုတ် မီးသယ်ယူခြင်း။

အခန်း (၃)

သစ်တောနယ်မြေစီမံခန့်ခွဲခြင်း

၂၀။ သစ်တောနယ်မြေနှင့် သစ်တောဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိသည့် အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသောမြေအတွင်း-

(က) ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းသို့မဟုတ် စီးပွားရေးစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတစ်ရပ်ရပ်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်းကို သဘာဝဝန်းကျင်အား ထိခိုက်ပျက်စီးစေခြင်းမရှိလျှင် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနက ခွင့်ပြုနိုင်သည်၊

(ခ) ပညာရေး သို့မဟုတ် သုတေသနလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သင်တန်းဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် လေ့လာရေးစခန်းချခြင်းကို သဘာဝဝန်းကျင်အား ထိခိုက်ပျက်စီးစေခြင်းမရှိလျှင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် သို့မဟုတ် ယင်းက လုပ်ပိုင်ခွင့်လွှဲအပ်ထားသည့် သစ်တောအရာရှိက ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၂၁။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဝန်ကြီး၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည်-

(က) သစ်တောပညာရပ်နှင့် စပ်လျဉ်းသော ကျောင်းများ၊ သင်တန်းများဖွင့်လှစ်ရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အုပ်ချုပ်မှုကော်မတီများဖွဲ့စည်းခြင်း၊ စည်းကမ်းများသတ်မှတ်ခြင်း၊ ဘဏ္ဍာရေးလိုအပ်ချက်များကို တောင်းခံ၍ သုံးစွဲခြင်း၊

(ခ) သစ်တောတက္ကသိုလ်ဖွဲ့စည်းပုံရေးဆွဲခြင်း၊ နှစ်စဉ်ဘဏ္ဍာရေးလိုအပ်ချက်များကို တောင်းခံခြင်း၊ တက္ကသိုလ်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးကော်မတီသို့ ကိုယ်စားလှယ်စေလွှတ်ခြင်းနှင့် ပညာရေးကော်မတီက ချမှတ်သည့် ပညာရေးမူဝါဒများကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊ ပြည်ပသစ်တောတက္ကသိုလ်များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဂ) သစ်တောသယံဇာတစာရင်းများကို (၁၀)နှစ်တစ်ကြိမ် စာရင်းကောက်ယူနိုင်ရေးအတွက် စာရင်းကောက်ယူရေး စီမံချက်များရေးဆွဲခြင်း၊ ဘဏ္ဍာရေးလိုအပ်ချက်များကို တောင်းခံခြင်း၊ စာရင်းများကို (၅)နှစ်တစ်ကြိမ်ပြန်လည် သုံးသပ်၍ အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြခြင်း၊

(ဃ) မြန်မာ့သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဦးစီးဌာနနှင့်လည်းကောင်း၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသုတေသနအဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်းကောင်း ဆက်သွယ်၍ နိုင်ငံတော်အတွက်အကျိုးရှိမည့် သစ်တောသုတေသနလုပ်ငန်းများကို

ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သုတေသနရလာဒ်များကို ကုမ္ပဏီများ၊ ပုဂ္ဂလိကများသို့ ထိုက်သင့်သော အဖိုးစားနားဖြင့် ရောင်းချဖြန့်ဖြူးခြင်း။

၂၂။ နည်းဥပဒေ ၂၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေခွဲ(ခ)အရ ခွင့်ပြုချက်ရရှိသူသည်-

(က) သက်ဆိုင်ရာခွင့်ပြုချက်တွင် သတ်မှတ်ခွင့်ပြုထားသော ကိစ္စရပ်များကိုသာ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် သဘာဝဝန်းကျင်အား ထိခိုက်ပျက်စီးစေခြင်း မရှိစေရန် အလေးဂရုပြုရမည်၊

(ခ) သက်ဆိုင်ရာခွင့်ပြုချက်ကို ခွင့်ပြုမိန့်ပေးသူ၏ သဘောတူညီချက်မရဘဲ လွှဲပြောင်းခြင်းမပြုရ၊

(ဂ) သက်ဆိုင်ရာခွင့်ပြုချက်ဖြင့် မိမိအသုံးပြုခဲ့သော ပစ္စည်းများကို ခွင့်ပြုချက်ကုန်ဆုံးသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၆၀)အတွင်း ရွှေ့ပြောင်းသယ်ယူရမည်။

၂၃။ (က) နည်းဥပဒေ ၂၂၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ)ပါသတ်မှတ်သည့်ရက်ထက် ကျော်လွန်၍ ကျန်ရှိသော ပစ္စည်းများကို သစ်တောဦးစီးဌာနက လိုအပ်သလိုဖျက်သိမ်းထုခွဲပြီး၊ ကုန်ကျစရိတ်ကို ခွင့်ပြုချက်ရသူထံ တောင်းခံရမည်၊

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ ခွင့်ပြုချက်ရသူက ပေးဆောင်ရမည့်ငွေကို မြေခွန်မပြေကျန်ငွေဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ အရကောက်ခံရမည်။

၂၄။ (က) ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောနှင့် သစ်တောဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိသည့် အစိုးရကစီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသော မြေအတွင်း မီးမွှေးခြင်း၊ မီးဖိုခြင်း၊ မီးကိုင်ဆောင်သွားလာခွင့်ပြုခြင်းနှင့်ပတ်သက်သည့် နည်းလမ်းစည်းကမ်းများကို သစ်တောအရာရှိက သတ်မှတ်ကြေညာရမည်၊

(ခ) မီးသုံးစွဲသူသည် သစ်တောအရာရှိကသတ်မှတ်ကြေညာထားသည့် နည်းလမ်းစည်းကမ်းများကို လိုက်နာရမည်။

၂၅။ မည်သူမဆိုလောင်စာပစ္စည်းများကို သစ်တောနယ်မြေနှင့်ယင်းနယ်မြေအဖြစ် သတ်မှတ်ရန် ကြေညာထားသည့် နယ်နိမိတ်မှ ကိုက်(၁၀၀)ပြင်ပတွင် စုပုံပြီးမှသာ မီးရှို့ရမည်။ ယင်းသို့မီးရှို့ရာတွင် မီးပြန့်ပွားခြင်းမရှိစေရန် ကြိုတင်ကာကွယ်တားဆီးပြီးဖြစ်ရမည်။

၂၆။ ပြည်နယ်၊ တိုင်း၊ သို့မဟုတ်ခရိုင်သစ်တောအရာရှိသည် သစ်တောနယ်မြေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါလုပ်ပိုင်ခွင့်များရှိသည်-

(က) မည်သည့်သစ်ပင်၊ သို့မဟုတ် သစ်ကိုမဆို လက်အောက်သစ်တောဝန်ထမ်းအား သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ ခုတ်လှဲစေခြင်း၊ ပိုင်းဖြတ်စေခြင်း၊ ထစ်မှတ်စေခြင်း၊ ချိုးဖြတ်စေခြင်း၊ ဖောက်ထွင်းစေခြင်း၊ မီး သို့မဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် ပျက်စီးစေခြင်း၊

(ခ) သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ အရ စီးပွားဖြစ်မဟုတ်သည့် မိမိသုံး၊ လယ်ယာလုပ်ငန်းသုံး၊ သို့မဟုတ် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းသုံးအတွက် သတ်မှတ်အရေအတွက်ထက်မကျော်လွန်စေဘဲ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများထုတ်ယူခွင့်ပြုခြင်း၊

(ဂ) သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ)အရ စီးပွားဖြစ်အသေးစား သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ထုတ်ယူခွင့်ပြုခြင်း၊

(ဃ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၊ ပုဒ်မခွဲ (ဃ)အရ စီးပွားဖြစ်မဟုတ်သည့် သုတေသနနှင့် ပညာပေးလုပ်ငန်း၊ ပြည်သူ့အကျိုးပြု သို့မဟုတ် ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်သုံးစွဲရန် ဖြစ်သော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများထုတ်ယူခွင့်ပြုခြင်း၊

(င) မြေများကိုစိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ရန်ဖြစ်စေ၊ အခြားကိစ္စအတွက်ဖြစ်စေ၊ ခုတ်ထွင်ရန်၊ ရှင်းလင်းရန်၊ ထွန်ယက်ရန်၊ သို့မဟုတ် တူးဆွရန် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ခွင့်ပြုခြင်း၊

(စ) တောင်သူလယ်သမားများအား သစ်တောနယ်မြေအတွင်းမှ လယ်ယာမြေများသို့ ရေပေးသွင်းရန် ရေမြောင်းများ ဖောက်လုပ်ခွင့်ပြုခြင်း။

၂၇။ မည်သူမျှသစ်တောနယ်မြေနှင့်အစိုးရကစီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသော မြေတွင်ပေါက်ရောက်နေသည့် ကျွန်းနှင့်တားမြစ်သစ်ပင်များကို ခွင့်ပြုမိန့်အရ ထုတ်ယူခြင်းမှတစ်ပါးပိုင်းဖြတ်ခြင်း၊ ထစ်မှတ်ခြင်း၊ ချိုးဖြတ်ခြင်း၊ ဖောက်ထွင်းခြင်း၊ မီး သို့မဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် ပျက်စီးစေခြင်း မပြုရ။

၂၈။ သစ်တောဦးစီးဌာနသည် သစ်တောဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိသည့် အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသော မြေဧရိယာ၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကို ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစိုက်ပျိုးခွင့်မရှိသော နယ်မြေအဖြစ် အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်နိုင်သည်။

၂၉။ မည်သူမျှနည်းဥပဒေ ၂၈ အရ ကြေညာထားသည့် နယ်မြေတွင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစိုက်ပျိုးခြင်း မပြုရ။

၃၀။ အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသော မြေတွင် ပေါက်ရောက်နေသော တားမြစ်သစ်ပင်စာရင်းတွင် မပါဝင်သည့် သစ်ပင်နှင့် သစ်များကို အောက်ပါကိစ္စရပ်များမှအပ သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်၊ တိုင်း သို့မဟုတ် ခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုမိန့်မရရှိဘဲ မည်သူမျှခုတ်လှဲခြင်း၊ ပိုင်းဖြတ်ခြင်း၊ သင်းသတ်ခြင်း၊ ခွဲစိတ်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်းမပြုရ-

(က) သုတေသနနှင့်ပညာပေးလုပ်ငန်း၊ ပြည်သူ့အကျိုးပြု၊ သို့မဟုတ် ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် သုံးစွဲရန်ဖြစ်သော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများနှင့် စီးပွားဖြစ်မဟုတ်သည့် မိမိသုံး၊ လယ်ယာလုပ်ငန်းသုံး သို့မဟုတ် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းသုံးအတွက် ထုတ်ယူသော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို ထုတ်ယူသည့်နေ့မှ (၁)နှစ်အတွင်းနှင့် ထုတ်ယူသည့်နေရာမှ (၂၀)မိုင်အတွင်း သုံးစွဲခြင်း၊

(ခ) မိမိသုံး၊ လယ်ယာလုပ်ငန်းသုံး၊ သို့မဟုတ် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းသုံးအတွက် သတ်မှတ်အရေအတွက်ထက် မကျော်လွန်ဘဲ ထုတ်ယူခြင်း။

၃၁။ မည်သူမဆိုသစ်တောထွက်ပစ္စည်းကို နည်းဥပဒေ ၃၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ သုံးစွဲခြင်း မပြုပါက သစ်တောဦးစီးဌာနက စည်းကြပ်သော အခွန်ငွေကို ပေးဆောင်ရမည်။

၃၂။ မည်သူမျှသစ်တောနယ်မြေနှင့်အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသော မြေအတွင်းပြည်နယ်၊ တိုင်း သို့မဟုတ် ခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ စီးပွားရေးအလို့ငှာ တားမြစ်သစ်ပင်မဟုတ်သည့် သစ်ပင်များကို ထင်း၊ မီးသွေးအလို့ငှာ ခုတ်လှဲခြင်း၊ ပိုင်းဖြတ်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ခွဲစိတ်ခြင်းမပြုရ။

၃၃။ ပြည်နယ်၊ တိုင်း သို့မဟုတ် ခရိုင်သစ်တောအရာရှိသည် သစ်တောနယ်မြေနှင့် အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသောမြေတွင် ခွင့်ပြုမိန့်အရ ခုတ်လှဲထားသော ကျွန်းမှအပ တားမြစ်သစ်ပင်မှထွက်ရှိသည့် ကိုင်းဖျားကိုင်းနားကို စည်းကမ်းချက်နှင့်အညီ ထုတ်လုပ်ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၃၄။ ပြည်နယ်၊ တိုင်း သို့မဟုတ် ခရိုင်သစ်တောအရာရှိသည် သစ်တောနယ်မြေနှင့် အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသော မြေပေါ်ရှိ အသေးစားသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို စီးပွားဖြစ်ထုတ်ယူခြင်း၊ စုသိမ်းခြင်း၊ သို့မဟုတ် သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်းကို ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၃၅။ ခရိုင်သစ်တောအရာရှိသည် ကြိုးဝိုင်းတော၊ သို့မဟုတ် ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော၏ မူလနယ်နိမိတ်ကို မထိခိုက်စေဘဲ လိုအပ်သလို ပြန်လည်ပြုပြင်နိုင်သည်။

အခန်း(၄)

သစ်တောစိုက်ခင်းတည်ထောင်ခြင်း

၃၆။ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၊ ပုဒ်မခွဲ (က)အရ စီးပွားရေးစိုက်ခင်းများကို တည်ထောင်ရာတွင် အောက်ပါမူများကို အခြေခံရမည်-

(က) ပျက်စီးပြုန်းတီးနေသော သစ်တောများ၌ စိုက်ပျိုးခြင်း၊

(ခ) စီးပွားရေးအရ တန်ဖိုးနည်းသောသစ်များ၊ ပေါက်ရောက်နေသည့်သစ်တောများ၌ စိုက်ပျိုးခြင်း၊

(ဂ) ရေ၊ မြေ၊ ရာသီဥတုနှင့် ကိုက်ညီသော သစ်မျိုးများဖြင့် စိုက်ပျိုးခြင်း၊

(ဃ) သစ်အထွက်နှုန်းကောင်း၍ ထုတ်ယူသုံးစွဲမှုတန်ဖိုးရှိသော သစ်မျိုးများဖြင့် စိုက်ပျိုးခြင်း၊

(င) ရေ၊ မြေနှင့် သဘာဝဝန်းကျင်ကို ပျက်စီးမှုမရှိစေသောနည်းများဖြင့် စိုက်ပျိုးခြင်း၊

(စ) ဒေသခံပြည်သူတို့၏ လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားရေးနှင့် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအထောက်အကူဖြစ်စေခြင်း။

၃၇။ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ)အရ စက်မှုကုန်ကြမ်းစိုက်ခင်းများကို တည်ထောင်ရာတွင်အောက်ပါမူများကိုအခြေခံရမည်-

(က) ပျက်စီးပြုန်းတီးနေသော သစ်တောများ၌ စိုက်ပျိုးခြင်း၊

(ခ) စီးပွားရေးအရ တန်ဖိုးနည်းသော သစ်များပေါက်ရောက်နေသည့် သစ်တောများ၌ စိုက်ပျိုးခြင်း၊

(ဂ) စက်မှုလုပ်ငန်းသုံးနှင့်ဆီလျော်သော သစ်မျိုးများကိုစိုက်ပျိုးခြင်း၊

(ဃ) သယ်ယူပို့ဆောင်မှုလွယ်ကူပြီး စက်ရုံအနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင်ရှိသော ကြိုးဝိုင်းတော၊ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောများတွင် စိုက်ပျိုးခြင်း၊

(င) ရေ၊ မြေနှင့်သဘာဝဝန်းကျင်ကို ပျက်စီးမှုမရှိစေသောနည်းများဖြင့်စိုက်ပျိုးခြင်း။

၃၈။ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၊ ပုဒ်မခွဲ(ဂ)အရ ရေ၊ မြေ၊ သဘာဝဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးစိုက်ခင်းများကို တည်ထောင်ရာတွင် အောက်ပါမူများကို အခြေခံရမည်-

(က) တောများပျက်စီးပြုန်းတီးခဲ့သော ရေဝေရေလဲဒေသများနှင့် အပူပိုင်းဒေသများတွင် စိုက်ပျိုးခြင်း၊

(ခ) ရေဝေရေလဲဒေသ၊ သဘာဝဝန်းကျင်နှင့်သားငှက်တိရစ္ဆာန်များ ကျက်စားနေထိုင်ရာ ဒေသရင်းများကို ပြန်လည်တည်ထောင်ရန်အတွက် သင့်လျော်မည့်ဒေသခံအပင်မျိုးများဖြင့် စိုက်ပျိုးခြင်း၊

(ဂ) ဒေသ၊ ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာပြင်အနေအထားများအပေါ်မူတည်၍ သင့်လျော်သည့် စိုက်ပျိုးနည်းများနှင့် အတူ မြေပြုပြင်တည်ဆောက်ရေးနည်းများဖြင့် တွဲဖက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

၃၉။ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၊ ပုဒ်မခွဲ(ဃ)အရ ဒေသန္တရထောက်ပံ့ရေးစိုက်ခင်းများကို တည်ထောင်ရာတွင် အောက်ပါ မူများကို အခြေခံရမည်-

(က) ဒေသန္တရထောက်ပံ့ရေးကြိုးဝိုင်းများနှင့်ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောများအတွင်း၌ စိုက်ပျိုးခြင်း၊

(ခ) ဒေသခံပြည်သူများ၏ လိုအပ်ချက်ဖြစ်သော သစ်၊ ထင်း၊ တိုင်၊ မျောများရရှိစေနိုင်သည့် ဘက်စုံအကျိုးပြုစေပြီး အကြီးမြန်သော သစ်မျိုးများကို ရွေးချယ်စိုက်ပျိုးခြင်း၊

(ဂ) ပျက်စီးပြုန်းတီးနေသော သစ်တောနယ်မြေများအတွင်း၌ ဦးစားပေးစိုက်ပျိုးခြင်း၊

(ဃ) ရေ၊ မြေနှင့် သဘာဝဝန်းကျင်ကို ပျက်စီးမှုမရှိစေသောနည်းများဖြင့် စိုက်ပျိုးခြင်း။

၄၀။ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၊ ပုဒ်မခွဲ(င)အရ ကျေးရွာထင်းစိုက်ခင်းများကို တည်ထောင်ရာတွင် အောက်ပါမူများကို အခြေခံရမည်-

(က) ကျေးရွာပိုင်မြေများ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောများအတွင်း၌ စိုက်ပျိုးခြင်း၊

(ခ) စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းလုပ်ငန်းများကို သစ်တောဦးစီးဌာန၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊

(ဂ) မြေအသုံးချမှုတန်ဖိုးပိုမိုရရှိစေရန် သီးနှံသစ်တောရောနှောစိုက်ပျိုးခြင်းကို ကျေးရွာလူထုအား ခွင့်ပြုခြင်း၊

(ဃ) ခုတ်လှဲရိပ်သိမ်းချိန်ရောက်ရှိသောအခါ ကျေးရွာလူထုအား အခွန်အခပေးဆောင်စေ၍ သုံးစွဲခွင့်ပြုခြင်း။

၄၁။ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ အရ သစ်တောစိုက်ခင်းပြုစုပျိုးထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းနှင့်ထိန်းသိမ်းခြင်းလုပ်ငန်းများကို အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိကတစ်ဦးဦး၊ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ရပ်က ဖက်စပ်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး၊ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ရပ်က လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရာတွင်ဖြစ်စေ အောက်ပါတို့နှင့် ညီညွတ်ရမည်-

(က) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေ သို့မဟုတ် မြန်မာနိုင်ငံသားများ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လိုက်နာပြီးဖြစ်ခြင်း၊

(ခ) သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနက သဘောတူခွင့်ပြုသော သစ်အမျိုးအစားနှင့်နေရာဒေသဖြစ်ခြင်း၊

(ဂ) ကြိုးဝိုင်းတော၊ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောနှင့်အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသော မြေတွင်လုပ်ကိုင်မှုဖြစ်ခြင်း၊

(ဃ) သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနက သဘောတူခွင့်ပြုသော ရေ၊ မြေနှင့် သဘာဝဝန်းကျင်ကိုပျက်စီးမှုမရှိစေသော စိုက်ပျိုးနည်းဖြစ်ခြင်း၊

(င) ဒေသခံပြည်သူတို့၏ လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားရေးနှင့်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အကူဖြစ်စေခြင်း၊

(စ) စီးပွားရေး၊ စက်မှုကုန်ကြမ်း သို့မဟုတ် လောင်စာလိုအပ်ချက်များကို အထောက်အကူဖြစ်စေသည့် သစ်တောစိုက်ခင်းဖြစ်ခြင်း၊

(ဆ) ဒေသအလိုက်သတ်မှတ်ထားသော အခွန်ကိုပေးဆောင်ခြင်း။

၄၂။ (က) သစ်တောဦးစီးဌာနသည် သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၊ ပုဒ်မခွဲ (က)အရ တည်ထောင်မည့်ထင်းစိုက်ခင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပထမနှစ်အတွင်းဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းအားလုံးကို တာဝန်ယူလုပ်ကိုင်ပေးရမည်၊

(ခ) ဒုတိယနှစ်မှစ၍ ခုတ်လှဲရိတ်သိမ်းချိန်အထိ ထင်းစိုက်ခင်းအား ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို သစ်တောဦးစီးဌာနက ဖြန့်ဖြူးပေးသည့် နည်းပညာရပ်များကို အသုံးချ၍ သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာလူထုက တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရမည်၊

(ဂ) ထင်းစိုက်ခင်းအားလွှဲပြောင်းရယူသည့် ကျေးရွာသည် ခုတ်လှဲရိတ်သိမ်းသည့်အခါ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုအတွက် ဖြစ်လျှင် သစ်တောဦးစီးဌာက သတ်မှတ်သော အခွန်ကို ပေးဆောင်ရမည်။

၄၃။ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၊ ပုဒ်မခွဲ(ခ)အရ ကျေးရွာလူထုက စုပေါင်းလုပ်အားဖြင့် စိုက်ပျိုးပြီး ထိန်းသိမ်းသုံးစွဲသော ကျေးရွာပိုင်ထင်းစိုက်ခင်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍-

(က) သစ်တောဦးစီးဌာနသည် စတင်စိုက်ပျိုးတည်ထောင်သည့် နှစ်တွင် ဒေသ၏လိုအပ်ချက်နှင့် ကိုက်ညီသော ပျိုးပင်များကို ဖြန့်ဝေပေးရမည်၊

(ခ) စတင်စိုက်ပျိုးသည့်အချိန်မှ ခုတ်လှဲရိတ်သိမ်းချိန်အထိ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို သစ်တောဦးစီးဌာနက လမ်းညွှန်ပြသသည့်အတိုင်း ကျေးရွာလူထုက လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်၊

(ဂ) သစ်တောဦးစီးဌာနသည် မြေအသုံးချမှုတန်ဖိုးပိုမိုရရှိစေရန်အတွက် သီးနှံသစ်တောရောနှောစိုက်ပျိုးခြင်း နည်းပညာ များကိုလည်း ပြသပေးရမည်၊

(ဃ) သစ်တောဦးစီးဌာနကသတ်မှတ်ပေးသော ခုတ်လှဲရိတ်သိမ်းချိန်တွင် ကျေးရွာလူထုက ထင်းများကို မိမိသုံး အတွက်အခမဲ့ ထုတ်ယူသုံးစွဲနိုင်သည်။

၄၄။ စီးပွားဖြစ်သစ်ထုတ်ယူခွင့်ရရှိသူသည် ခွင့်ပြုမိန့်အရနိုင်ငံတော်အတွက် သစ်တောစိုက်ခင်းတည်ထောင်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် သဘာဝ နည်းလမ်းဖြင့် သစ်တောပြုစုပျိုးထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ပေးရန် တာဝန်ရှိလျှင်-

(က) သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းမပြုမီ ထုတ်ယူမည့်စီမံချက်ကိုသစ်တောဦးစီးဌာနသို့တင်ပြရမည်၊

(ခ) သစ်ထုတ်ယူသော သစ်ကွက်အတွင်း၌ သစ်တောစိုက်ခင်းများကို မိမိ၏ကုန်ကျစရိတ်ဖြင့် ပြန်လည် စိုက်ပျိုးပေးရမည်၊

(ဂ) သစ်တောဦးစီးဌာနက လိုအပ်သည်ဟုသတ်မှတ်သော သစ်တောနယ်မြေအတွင်း သဘာဝသစ်တောပြုစု ထိန်းသိမ်းခြင်း လုပ်ငန်းများကို မိမိ၏ကုန်ကျစရိတ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်၊

(ဃ) သစ်တောထွက်ပစ္စည်းထုတ်ယူခြင်းကြောင့် သဘာဝဝန်းကျင်ပျက်စီးမှုများအတွက် သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ လျော်ကြေးပေးရမည်။

အခန်း(၅)

သစ်တောထွက်ပစ္စည်းထုတ်ယူခွင့်

၄၅။ သစ်တောဦးစီးဌာနသည် သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၈ အရ စီးပွားဖြစ်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းထုတ်ယူခွင့်ပြုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဈေးပြိုင်စနစ်ကျင့်သုံးရာတွင် လိုက်နာရမည့် နည်းလမ်းများကို သတ်မှတ်ထားရှိရမည်။

၄၆။ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၊ ပုဒ်မခွဲ(ဂ)အရ ခွင့်ပြုမိန့်မလိုသည့်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းကို ထုတ်ယူခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မြို့နယ် သစ်တောအရာရှိသည်-

(က) ထုတ်ယူခွင့်တောင်းခံသော သစ်နှင့်တိုင်များအတွက် ပင်ထောင်ရိုက်မှတ်၍ ငုတ်ရင်းတွင် “မိမိသုံး” တံဆိပ် ရိုက်မှတ် ပေးရမည်၊

(ခ) ထုတ်ယူခွင့်ရရှိသူ၏အမည်၊ နေရပ်လိပ်စာ၊ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းအမျိုးအမည်နှင့် အရေအတွက်တို့ကို မှတ်တမ်းတင်ထားရမည်၊

၄၇။ ခရိုင်သစ်တောအရာရှိသည် သစ်တောနယ်မြေနှင့် အစိုးရစီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသောမြေမှထုတ်လုပ်သည့် အခွန်ဆောင်ပြီး သော ထင်းကို မီးသွေးဖုတ်နိုင်ရန် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က အခါအားလျော်စွာ သတ်မှတ်သည့်လိုင်စင်ပုံစံနှင့် ယင်းလိုင်စင်ပါ စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ မီးသွေးဖိုတည်ထောင်ခွင့်နှင့် မီးသွေးဖုတ်ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

အခန်း(၆)

သစ်တောထွက်ပစ္စည်းသယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်း

၄၈။ (က) သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၊ ပုဒ်မခွဲ(ခ)ပါ ကိစ္စရပ်များမှတစ်ပါးသစ်တောထွက်ပစ္စည်းတစ်စုံတစ်ရာကို ပြည်တွင်း၌ မြို့နယ်ကျော်၍ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းလိုလျှင် ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိက လုပ်ပိုင်ခွင့် အပ်နှင်းထားသည့် သစ်တောအရာရှိထံမှ မျှောစာလျှောက်ထားရယူရမည်။

(ခ) မျှောစာရရှိသူသည် မျှောစာအတွက် သတ်မှတ်ထားသော အခကြေးငွေကို ပေးဆောင်ရမည်။

၄၉။ (က) မြို့နယ်သစ်တောအရာရှိ သို့မဟုတ် ၎င်းကတာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော သစ်တောဝန်ထမ်းသည် အခွန်ဆောင်ပြီးသော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများအတွက် မျှောစာထုတ်ပေးခွင့်ရှိသည်။

(ခ) ထုတ်ပေးသည့်မျှောစာတိုင်းတွင် အောက်ပါတို့ဖော်ပြပါရှိရမည်-

(၁) သစ်ဖြစ်ပါက သစ်အမျိုးအမည်နှင့်သစ်လုံး သို့မဟုတ်ခွဲသားအရေအတွက်၊

(၂) အခြားသစ်တောထွက်ပစ္စည်းဖြစ်ပါက အရေအတွက်နှင့်အမျိုးအစား၊

(၃) သစ်လုံးနှင့်ခွဲသားများပေါ်၌ပါရှိသည့် တံဆိပ်အမှတ်အသား၊

(၄) သယ်ယူမည့်ခရီးလမ်းဆုံး၊

(၅) မျှောစာ၏သက်တမ်းကာလ၊

(၆) လမ်းခရီးတွင်ရပ်တန့်၍ စစ်ဆေးခံရမည့်သစ်တောကင်းရုံးများ၏အမည်စာရင်း။

၅၀။ သစ်တောဝန်ထမ်းသည် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းသယ်ဆောင်လာသူ မည်သူကိုမဆိုမျှောစာပါ/မပါ စစ်ဆေးမေးမြန်းခွင့်ရှိသည်။ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းကိုတရားဝင်ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူဖြစ်သော်လည်း မျှောစာမပါဘဲသယ်ဆောင်လာကြောင်းစစ်ဆေးတွေ့ရှိရပက သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ အရေးယူနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာအမှုတွဲကို မြို့နယ်အဆင့် သစ်တောအရာရှိထံ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ရမည်။

၅၁။ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းသယ်ယူရွှေ့ပြောင်းသူသည် မိမိသယ်ယူရွှေ့ပြောင်းမည့်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို စစ်ဆေးခံရန်၊ အခွန်ဆောင်ရန် သို့မဟုတ် တံဆိပ်အမှတ်အသားရိုက်မှတ်ရန် သက်ဆိုင်ရာသစ်တောကင်းရုံးသို့ သယ်ဆောင်သွားရမည်။

၅၂။ မည်သူမျှပေးဆောင်ရန်ရှိသော အခွန်အခများကို ပေးဆောင်ခြင်းမပြုရသေးမီအတွင်း သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို သစ်တောကင်းရုံးမှ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်းမပြုရ။

၅၃။ သစ်သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းသူသည် သစ်လုံးကြီးများဖြင့်ဖွဲ့သော နှစ်ပေခွဲထက်ပိုမိုနစ်မြုပ်သည့် သစ်ဖောင်နှင့် သစ်လုံးများကို ခိုင်ခံ့စွာနေရာတကျဖွဲ့စည်း ချည်နှောင်တွဲဖက်ထားသည့် ဖောင်ဖြင့်သာမျှောချရမည်။

၅၄။ နည်းဥပဒေ ၅၃ ပါ သစ်ဖောင်ကြီးများကို နှစ်စဉ်မေလ (၁၆) ရက်နေ့မှ ဒီဇင်ဘာလ (၁၄) ရက်နေ့အတွင်း၌သာ ချင်းတွင်းမြစ် တစ်လျှောက် မျှောချခွင့်ရှိသည်။

၅၅။ မည်သူမဆိုမိမိကြီးကြပ်ကွပ်ကဲသယ်ဆောင်လာသည့် သစ်၊ ထင်း၊ မျှော၊ ဝါး သို့မဟုတ် ကြိမ်ဖောင်များ တူးမြောင်းနှင့် ဆက်သွယ်လျက်ရှိသည့် ရေလွှဲဆည်ပေါက်သို့ ဆိုက်ရောက်သည့်အခါတွင် ဆည်ကြီးကြပ်သူ၏ သတ်မှတ်ချက်အတိုင်း ကြန့်ကြာမှုမရှိစေဘဲ ရေလွှဲဆည်ကိုဖြတ်၍ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းရမည်။ ရွှေ့ပြောင်းရန် ရေမလုံလောက်ကြောင်း ဆည်ကြီးကြပ်သူက ထင်မြင်လျှင်သစ်တော ဝန်ထမ်းက အထူးခွင့်ပြုမိန့်အရ ခွင့်ပြုသည့်လမ်းမှ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းရမည်။

၅၆။ (က) သစ်တောဦးစီးဌာနသည် သစ်ဖောင်များကိုချည်ထားခြင်း၊ ရပ်ထားခြင်း သို့မဟုတ်ဆွဲထားခြင်းမပြုရသော နယ်နိမိတ်များကို အခါအလားလျော်စွာ အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်နိုင်သည်။

(ခ) မည်သူမျှနည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ သတ်မှတ်ထားသော နယ်နိမိတ်အတွင်းသစ်ဖောင်များကို ချည်ထားခြင်း၊ ရပ်ထားခြင်း၊ သို့မဟုတ်ဆွဲထားခြင်းမပြုရ။

၅၇။ (က) ပြည်နယ်၊ တိုင်း သို့မဟုတ် ခရိုင်သစ်တောအရာရှိသည် တံတားများ၊ တာတမံများ သို့မဟုတ် ယင်းတို့နှင့်ဆက်စပ်နေသည့် လုပ်ငန်းများကို ကာကွယ်ရန်အလို့ငှာ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းရာ၌ လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းချက်များကို အမိန့်ထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်နိုင်သည်။

(ခ) သစ်တောထွက်ပစ္စည်းသယ်ယူရွှေ့ပြောင်းသူ မည်သူမျှ နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ ထုတ်ပြန်သတ်မှတ်သည့် စည်းကမ်းချက် တစ်ရပ်ရပ်ကိုဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်းမပြုရ။

၅၈။ မည်သူမျှသစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၊ ပုဒ်မခွဲ(ခ)အရ မျှောစာမလိုဘဲ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခွင့်ရှိသော သစ်တောထွက် ပစ္စည်းများမှအပ ကျန်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို ပြည်နယ်၊ တိုင်း သို့မဟုတ် ခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ နေဝင်ချိန်မှ နေထွက်ချိန်အတွင်း သစ်တောကင်းရုံးများကို ဖြတ်ကျော်၍ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်းမပြုရ။

၅၉။ မျှောစာရရှိသူသည် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းရာတွင် နိုင်ငံတော်ပိုင်ပစ္စည်း တစ်စုံတစ်ရာ ပျက်စီးမှုရှိလျှင် ထိုက်သင့်သောလျော်ကြေးငွေကိုပေးဆောင်ရမည်။

၆၀။ မည်သူမဆို ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် သို့မဟုတ် ၎င်းကလုပ်ပိုင်ခွင့်အပ်နှင်းခြင်းခံရသူ၏ အထူးခွင့်ပြုချက်မရရှိလျှင် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းရာ၌-

(က) မြစ်များတွင်ရေစီးခြင်းကို ယုတ်လျော့စေခြင်း၊ သို့မဟုတ် ရေကြောင်းပြောင်းလဲစေခြင်း၊ သို့မဟုတ် ရေကြောင်း ပိတ်ဆို့စေခြင်းမပြုလုပ်ရ၊

(ခ) မော်တော်ကားလမ်း၊ သို့မဟုတ် မီးရထားလမ်းတစ်လျှောက် ယာဉ်အသွားအလာ ပိတ်ဆို့မှု တစ်စုံတစ်ရာ မပြုလုပ်ရ။

၆၁။ (က) မည်သည့်သစ်တောဝန်ထမ်းမဆို မြစ်၊ ချောင်းနှင့်ရေကြောင်းတစ်လျှောက်သစ်မျှောခြင်းကို အတားအဆီး ဖြစ်စေမည့် ပြုလုပ်မှုများကို ကာကွယ်တားမြစ်ခွင့်ရှိသည်။

(ခ) မြို့နယ်သစ်တောအရာရှိ သို့မဟုတ် ဤကိစ္စအလို့ငှာလုပ်ပိုင်ခွင့်အပ်နှင်းထားသည့် အစိုးရအရာရှိသည် သစ်မျှောခြင်းကို အတားအဆီးဖြစ်စေသည့် ပြုလုပ်မှုများကို ဖယ်ရှားခွင့်ရှိသည်။

၆၂။ သစ်မျှောခြင်းကို အတားအဆီးဖြစ်စေမည့် ပြုလုပ်မှုများကို နည်းဥပဒေ ၆၁၊ နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ ကာကွယ် တားမြစ်ခြင်း သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)အရ ဖယ်ရှားခြင်းပြုရာတွင် ကုန်ကျသောစရိတ်များကို အတားအဆီးပြုလုပ်သူအား ကျခံစေရမည်။

အခန်း(၇)

ရေမျောကမ်းတင်သစ်များစီမံခန့်ခွဲခြင်း

၆၃။ (က) မည်သူမျှရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းနယ်မြေအတွင်းကျရောက်သည့်ရန်ကုန်မြစ်၊ ပုဇွန်တောင်ချောင်းနှင့် ပဲခူးမြစ်များအတွင်း ရေမျောကမ်းတင်သစ်များကို ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းအာဏာပိုင်အဖွဲ့နှင့် ရန်ကုန်တိုင်းသစ်တောအရာရှိတို့၏ ခွင့်ပြုချက် မရရှိဘဲ ဆယ်ယူခြင်းမပြုရ၊

(ခ) မည်သူမျှအောက်ပါမြစ်များအတွင်း ရေမျောကမ်းတင်သစ်များကို ရန်ကုန်တိုင်းသစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက် မရရှိဘဲ ဆယ်ယူခြင်းမပြုရ-

(၁) မှော်ဘီချောင်းရွာအောက်နှင့် လိန်ကုန်းရေကျော်ချောင်းဝအထိ ရန်ကုန်နှင့် လှိုင်မြစ်တို့၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ၊

(၂) ပဲခူးနှင့်ရန်ကုန်မြစ်တို့ဆုံရာမှ အိုးဘိုကျွန်း၏ မြောက်ဘက်စွန်းအထိ ဒေသတွင်ကျရောက်သော ပဲခူးမြစ်၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ။

၆၄။ မည်သူမျှနည်းဥပဒေ ၆၃ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အကျုံးမဝင်သည့် မြစ်များအတွင်း ရေမျောကမ်းတင်သစ်များကို သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ ဆယ်ယူခြင်းမပြုရ။

၆၅။ (က) ပြည်နယ်၊ တိုင်းသစ်တောအရာရှိသည် နေရာဒေသနှင့်အချိန်ကာလကို ဖော်ပြပြီး ရေမျောကမ်းတင်သစ်များ သယ်ယူခွင့်ကို ပိတ်ပင်တားမြစ်နိုင်သည်၊

(ခ) မည်သူမျှနည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ ထုတ်ပြန်သည့် တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်းမပြုရ။

၆၆။ (က) နည်းဥပဒေ ၆၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အကျုံးမဝင်သည့် မြစ်များအတွင်း ခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ရေမျောကမ်းတင်သစ်ဆယ်သူသည် ဆယ်ယူရရှိသည့် သစ်လုံးများကို အနီးဆုံးသစ်တောကင်းရုံးသို့ စုသိမ်းယူဆောင်လာရမည်၊

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ စုသိမ်းယူဆောင်လာသူသည် သတ်မှတ်ထားသည့် သစ်ဆယ်ခငွေကို ရပိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။

၆၇။ ခရိုင်သစ်တောအရာရှိသည် သစ်တောကင်းရုံးသို့ စုသိမ်းယူဆောင်လာသော ရေမျောကမ်းတင်သစ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍-

(က) သက်ဆိုင်သူများသိရှိနိုင်ရန်နှင့် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်တောင်းခံနိုင်ရန် မြစ်ညာဒေသရှိ ပြည်နယ်၊ တိုင်းအတွင်းမှ မြို့နယ်သစ်တောရုံးများအားလုံးနှင့် သစ်တောကင်းရုံးများအားလုံးတွင် အမိန့်ကြော်ငြာစာများထုတ်ပြန်ချိတ်ဆွဲထားရမည်။ ထို့အပြင် ယင်းသို့သော အမိန့်ကြော်ငြာစာများကို အလိုရှိကြောင်း ကြိုတင်စာရင်းပေးသွင်းထားသည့် ကိုယ်ပိုင် တံဆိပ်ပိုင်ရှင်များသို့လည်း ပေးပို့ရမည်၊

(ခ) ရေပေါ်တွင်အလိုလျောက်မပေါ်ဘဲ မျောပါလာသည့်ရေများကမ်းတင်သစ်များနှင့် ပင်လယ်ပြင်တွင် မျောပါနေသည့် သစ်များကို အမိန့်ကြော်ငြာစာပါ ခွင့်ပြုသည့်ကာလကုန်ဆုံးပြီးနောက် ပြည်နယ်၊ တိုင်းသစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုမိန့်ရယူ၍ ထုခွဲရောင်းချခွင့်ရှိသည်၊

(ဂ) မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းပိုင် တံဆိပ်ပါရှိသည့် ရေမျောကမ်းတင်သစ်များကို သက်ဆိုင်ရာ မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းသို့ လွှဲပြောင်း ပေးအပ်ရမည်၊

(ဃ) ဆယ်ယူထားသည့် ရေမျောကမ်းတင်သစ်များသည် သစ်သိုလှောင်ဆိပ်များမှ မျောထွက်လာသည့် သစ်များဖြစ်ကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါ က ပြည်နယ်၊ တိုင်းသစ်တောအရာရှိ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် သက်ဆိုင် ရာ မူလပိုင်ရှင်အား ပြန်လည်ယူဆောင်သွားခွင့် ပြုနိုင်သည်။

၆၈။ မူလပိုင်ရှင်သည် နည်းဥပဒေ ၆၇၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ဃ)အရ မိမိအား ပြန်လည်ယူဆောင်သွားခွင့်ပြုသည့် ရေမျောကမ်းတင်သစ်များကို သစ်တောကင်းရုံး၌ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားခဲ့ရသည့်အတွက် ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိက သတ်မှတ်သည့် အခကြေးငွေကို ပေးဆောင်ရမည်။

၆၉။ ပင်လယ်တွင်ဖြစ်စေ၊ မြစ်များ၊ ချောင်းများတွင်ဖြစ်စေ ဆယ်ယူရရှိသည့် ရေမျောကမ်းတင်သစ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိက အခါအားလျော်စွာ ကြေညာ၍ သတ်မှတ်သည့် ဆယ်ယူခနှုန်းထားအတိုင်း သစ်ပိုင်ရှင်က ဆယ်သူကို ပေးချေရမည်။

အခန်း(၈)

ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်တုံးများကို မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် သစ်များကို တံဆိပ်ရိုက်မှတ်ခြင်း

၇၀။ သစ်ထုတ်ယူခွင့်ရရှိသူသည် ခွင့်ပြုမိန့်အရ ထုတ်သည့်သစ်တွင်ရိုက်မှတ်ရန် အသုံးပြုသော မိမိကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်တုံးကို အသုံးပြုမည့် သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်သစ်တောရုံးတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။

၇၁။ (က) နည်းဥပဒေ ၇၀ အရ မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားသည့် ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ပုံစံသည် သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်သစ်တော၏ သဘောတူညီချက် ရရှိရမည့်အပြင် မှတ်ပုံတင်သည့်ပုံစံတွင် သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်ကိုညွှန်ပြသည့် အထူးအမှတ်အသား တစ်ခုပါရှိရမည်။

(ခ) မည်သူမျှ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို မှတ်ပုံတင်ထားသည့် သက်ဆိုင်ရာခရိုင်၏ ပြင်ပတွင် သုံးစွဲခြင်းမပြုရ။

၇၂။ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်တုံးတစ်ခုနှင့် မလုံလောက်ပါက ဆင့်ပွားတံဆိပ်တုံးကို အမှတ်စဉ်ဖြည့်စွက်၍ သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် သုံးစွဲနိုင်သည်။

၇၃။ ကိုယ်ပိုင်တံဆပ်တစ်ခု၏ မှတ်ပုံတင်သက်တမ်းသည် မှတ်ပုံတင်ခွင့်ရရှိသည့်နေ့မှစ၍ ယင်းကိုပယ်ဖျက်သည့် နေ့အထိ ဖြစ်စေရမည်။

၇၄။ မှတ်ပုံတင်သည့် ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် မှတ်ပုံတင်ကြေးကို ပေးဆောင်ရမည်။

၇၅။ အောက်ပါ အကြောင်းတစ်ရပ်ရပ် ပေါ်ပေါက်သည့်အခါ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်တုံးကို မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း ပျက်ပြယ်သည်-

(က) တံဆိပ်တုံးပိုင်ရှင်ကိုယ်တိုင်က မှတ်ပုံတင်ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း၊

(ခ) တံဆိပ်တုံးပိုင်ရှင် သေဆုံးခြင်း သို့မဟုတ် ကြွေးမြီများ မပေးဆပ်နိုင်ကြောင်း တရားရုံးမှကြေညာခံရခြင်း၊

(ဂ) အထူးခွင့်ပြုမိန့်ဖြင့် သစ်ထုတ်ရန် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် တံဆိပ်ဖြစ်ပါက ခွင့်ပြုသက်တမ်းကုန်ဆုံးခြင်း၊

(ဃ) တံဆိပ်တုံးအား (၁၂)လတိုင်အောင် တစ်ဆက်တည်းအသုံးပြုမှု မရှိခြင်း၊

(င) တံဆိပ်တုံးပုံစံကို ပြောင်းလဲရန်လိုအပ်ကြောင်း ပိုင်ရှင်ဖြစ်သူက လျှောက်ထားလာခြင်း၊

(စ) တံဆိပ်တုံးကို မှတ်ပုံတင်စည်းကမ်းနှင့် ဆန့်ကျင်၍ အသုံးပြုကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိရခြင်း။

၇၆။ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်တုံးကို လက်ဝယ်ထားခွင့်၊ အသုံးပြုခွင့်ရှိသူများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်တုံးကို အသုံးပြုရန် မှတ်ပုံတင်ပြီးကြောင်း သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်သစ်တောအရာရှိရုံးက ထုတ်ပေးသည့် သက်သေခံလက်မှတ်ရရှိထားသူ တံဆိပ်ပိုင်ရှင်၊

(ခ) သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် တံဆိပ်တုံးပိုင်ရှင်၏ ကိုယ်စား ကိုင်ဆောင်ခွင့်ရရှိသူ။

၇၇။ သစ်ပင်များကို ခုတ်လှဲခြင်း သို့မဟုတ် သစ်လုံးများကို ဖြတ်ပိုင်းခြင်းပြုသောအခါ (၂၄)နာရီအတွင်း ငုတ်နှင့်သစ်လုံးများအပေါ်တွင် သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို ရိုက်မှတ်ရမည်။

၇၈။ မည်သူမျှ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ရိုက်မှတ်ခြင်းမပြုရသေးသည့် သစ်များကို ခုတ်လှဲသည့်နေရာမှ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်း မပြုရ။

၇၉။ (က) ခွဲစိတ်ခြင်းမရှိသေးသည့် သစ် သို့မဟုတ် အကြမ်းခုတ်ထားပြီး သစ်များပေါ်တွင် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကိုသာ ရိုက်မှတ်ရမည်၊

(ခ) တံဆိပ်တုံးပိုင်ရှင်ကိုယ်တိုင် သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေ ၇၆၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)အရ တံဆိပ်တုံးကိုင်ဆောင်ခွင့် ရရှိသူမှတစ်ပါး မည်သူမျှ တံဆိပ်ရိုက်မှတ်ခြင်း မပြုရ။

၈၀။ မည်သူမျှ ခွင့်ပြုမိန့်မရရှိလျှင်ဖြစ်စေ၊ ခွင့်ပြုမိန့်နှင့်အညီမဟုတ်လျှင်ဖြစ်စေ-

(က) ပင်ထောင်သစ်ပင်တွင် ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို မရိုက်ရ၊

(ခ) သစ်နှင့် သစ်လုံးပေါ်တွင် ရိုက်မှတ်ထားသည့် တံဆိပ်အမှတ်အသားကို ပြောင်းလဲခြင်း၊ ဖျက်ဆီးခြင်း သို့မဟုတ် ပုံသဏ္ဍာန်ပျက်စေခြင်း မပြုရ၊

(ဂ) သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ ပေးဆောင်ရန်ရှိသည့် အခွန်အခများအားလုံး ပေးဆောင်ပြီးကြောင်း ဖော်ပြသည့် သစ်တောဦးစီးဌာန၏ တံဆိပ်အမှတ်အသားမပါရှိလျှင် အခြားကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ပါသည့် သစ် သို့မဟုတ် တံဆိပ်ရာကို ဖျက်ဆီးခြင်း သို့မဟုတ် ပုံသဏ္ဍာန်ပျက်အောင်ပြုလုပ်ထားသည့် လက္ခဏာပါသော သစ်များ ပေါ်တွင် ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို ရိုက်မှတ်ခြင်းမပြုရ၊

(ဃ) သစ်ထုတ်ခွင့်ရသူ သို့မဟုတ် သစ်ထုတ်ခွင့်ရသူ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်အပ်နှင်းခြင်းခံရသူမဟုတ်လျှင် တံဆိပ် အမှတ်အသားမပါသည့် သစ်လုံးများကို ခုတ်လှဲသည့်နေရာမှ မရွှေ့ပြောင်းမီ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို ရိုက်မှတ် ခြင်းမပြုရ၊

(င) သစ်မျှောချရန်အသုံးပြုသည့် ချောင်း၊ မြောင်းများ၏ အမြင့်ဆုံးရေတက်ရာ နေရာအတွင်း ရောက်ရှိနေ သည့် သစ်များပေါ်တွင် ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို ရိုက်မှတ်ခြင်းမပြုရ၊

(စ) တရားမဝင် ခုတ်လှဲထုတ်ယူထားကြောင်း ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိသော ကျွန်းစို သို့မဟုတ် သစ်ပေါ်တွင် ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို ရိုက်မှတ်ခြင်းမပြုရ။

အခန်း(၉)

သစ်သိုလှောင်ဆိပ်များ

၈၁။ သစ်တောဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၄ အရ တည်ထောင်ထားသော သစ်တောကင်းရုံးများအနက် သင့်လျော်သည့် သစ်တောကင်း ရုံးများကို သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိက သစ်သိုလှောင်ဆိပ်များအဖြစ် သတ်မှတ်အသုံးပြုစေနိုင်သည်။ ယင်းသို့ အသုံးပြုသည့် သစ်သိုလှောင်ဆိပ်များကို သီးခြားအမှတ်စဉ်တပ်၍ သက်ဆိုင်ရာ သစ်သိုလှောင်ဆိပ်ရှေ့တွင် ဆိုင်းဘုတ် စိုက်ထူထားရမည်။

၈၂။ မည်သူမျှ ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိက ထုတ်ပေးသည့် ခွင့်ပြုမိန့်ကိုမရရှိဘဲ သစ်သိုလှောင်ဆိပ်များကို အသုံး မပြုရ။

၈၃။ သစ်သိုလှောင်ဆိပ်များတွင် ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိက ထုတ်ပေးသည့် ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိသူ၏ သစ်များကိုသာ သိုလှောင်ခွင့်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိသူက သစ်များကိုရောင်းချပြီး၍ ယင်းသစ်ဝယ်ယူသူက ဆက်လက်သိုလှောင် ထားရှိလိုလျှင် သတ်မှတ်ထားသည့် အခကြေးငွေကို ပေးဆောင်ပြီး ဆက်လက်သိုလှောင်ထားခွင့်ရှိသည်။

၈၄။ မည်သူမျှ သစ်သိုလှောင်ဆိပ်အတွင်းရှိ သစ်သယ်ဆောင်လမ်းကို ပိတ်ဆို့ခြင်း သို့မဟုတ် အတားအဆီးဖြစ်စေခြင်း မပြုရ။

၈၅။ မည်သူမျှ ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ နေဝင်ချိန်မှ နေထွက်ချိန်အတွင်း သစ်တောကင်းရုံး သို့မဟုတ် သစ်သိုလှောင်ဆိပ်များအတွင်းရှိ သစ်များကို မျှောစာမပါဘဲ ရွှေ့ပြောင်းခြင်း သို့မဟုတ် ရွှေ့ပြောင်းရန် အားထုတ်ခြင်း မပြုရ။

၈၆။ သစ်သိုလှောင်ဆိပ်သို့ ရောက်ရှိလာသည့် သစ်များတွင် မသမာသောနည်းဖြင့်ရရှိထားသည့် သစ်များပါဝင်ကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါက စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုအတွက် ကုန်ကျစရိတ်များကို သက်ဆိုင်ရာ သစ်သယ်ဆောင်သူက ကျခံရမည်။

၈၇။ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို စစ်ဆေးရန်အလို့ငှာ သစ်တောကင်းရုံး၌ ထားရှိစဉ်အတွင်း သို့မဟုတ် သစ်သိုလှောင်ဆိပ်တွင် သိုလှောင်ထားစဉ်အတွင်း ပျက်စီးမှု သို့မဟုတ် ဆုံးရှုံးမှု ပေါ်ပေါက်ခဲ့ခြင်းသည် သစ်တောဝန်ထမ်း၏ ပေါ့ဆမှု သို့မဟုတ် တမင်ပျက်စီးစေမှုကြောင့် ပေါ်ပေါက်ရခြင်းမဟုတ်လျှင် သက်ဆိုင်ရာ သစ်တောဝန်ထမ်းတွင် တာဝန်မရှိစေရ။

အခန်း(၁၀)

သစ်အခြေခံအသုံးပြုသည့် စက်ရုံတည်ထောင်ခြင်း

၈၈။ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၃၀ အရ မည်သူမဆို သစ်အခြေခံအသုံးပြုသည့် အိမ်တွင်းစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် ပရိဘောဂလုပ်ငန်းများအတွက် အချင်း(၁၈)လက်မနှင့်အောက် သစ်ဖြတ်လွှ သို့မဟုတ် ယင်းနှင့်ခွဲစိတ်အား ညီမျှသော ပတ်လွှစက်များကို သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်သစ်တောရုံးတွင် သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ နှစ်စဉ်မှတ်ပုံတင်ပြီး တည်ထောင်လုပ်ကိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၈၉။ (က) အထပ်သားစက်၊ သစ်ပါးလွှာစက် သို့မဟုတ် တစ်နှစ်လျှင် တန်(၆၀၀၀)နှင့်အထက် ခွဲစိတ်နိုင်သည့် လွှစက်တည်ထောင် လိုသူသည် ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိရန် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ လျှောက်ထားရမည်၊

(ခ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ လျှောက်ထားမှုကို သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီစိစစ်၍ ဝန်ကြီးဌာန၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ခွင့်ပြုမိန့်ထုတ်ပေးနိုင်သည်။

၉၀။ (က) နည်းဥပဒေ ၈၉၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က)နှင့် အကျုံးမဝင်သည့် တစ်နှစ်လျှင် တန်(၆၀၀၀)အောက် ခွဲစိတ်နိုင်သောလွှစင်၊ လွှစက် သို့မဟုတ် လျှာထိုးစက် တည်ထောင်လိုသူသည် ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိရန် ယင်းကိစ္စအလို့ငှာ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က လုပ်ပိုင်ခွင့်အပ်နှင်းထားသည့် သစ်တောအရာရှိထံလျှောက်ထားရမည်။

(ခ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က လုပ်ပိုင်ခွင့်အပ်နှင်းထားသည့် သစ်တောအရာရှိသည် နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ လျှောက်ထားမှု ကို စိစစ်ပြီးသတ်မှတ်ချက်နှင့် ညီညွတ်ပါက ခွင့်ပြုမိန့်ကို ထုတ်ပေးနိုင်သည်။

၉၁။ နည်းဥပဒေ ၈၉၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေ ၉၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)အရ သစ်အခြေခံအသုံးပြုသည့် စက်ရုံတည် ထောင်ရန် ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိသူသည် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က ဝန်ကြီး၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် သတ်မှတ်သော-

(က) အခွန်များကို ပေးဆောင်ရမည်၊

(ခ) ခွင့်ပြုမိန့် စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာရမည်။

အခန်း(၁၁)

ရှာဖွေခြင်း၊ ဖမ်းဆီးခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးနည်းလမ်းအရ အရေးယူခြင်း

၉၂။ သစ်တောဝန်ထမ်းတိုင်းသည် သစ်တောဥပဒေပါပြစ်မှုတစ်စုံတစ်ရာ ဖြစ်ပွားခြင်းမရှိစေရန် တားဆီးခြင်းနှင့် ကြိုတင်ကာကွယ် ခြင်းများကို ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၉၃။ အများပြည်သူတို့ ဝင်ထွက်သွားလာခြင်းမပြုနိုင်သော နေအိမ်၊ အဆောက်အအုံ၊ နေရာတစ်ခုခုတွင် သစ်တောထွက် ပစ္စည်း တစ်စုံတစ်ရာကို သိုဝှက်ထားကြောင်း ယုံကြည်ရန် လုံလောက်သည့်အကြောင်းရှိလျှင် ထိုနေအိမ်၊ အဆောက်အအုံ၊ နေရာကို ရှာဖွေရန် ပထမတန်း ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၊ အာဏာရတရားသူကြီးသည် သစ်တောအရာရှိ တစ်ဦးဦးအား ရှာဖွေအမိန့်ထုတ်ပေးနိုင်သည်။

၉၄။ ရှာဖွေအမိန့်ရရှိသူသည်-

(က) ရှာဖွေအမိန့်ကို ကိုယ်တိုင်အတည်ပြု ဆောင်ရွက်ရမည်။ အခြားသူ တစ်ဦးဦးကို တစ်ဆင့်လွှဲအပ်ခြင်းမပြုရ၊

(ခ) ရှာဖွေခြင်းကို သက်သေ(၂)ဦးရှေ့တွင် ပြုလုပ်ရမည်၊

(ဂ) ရှာဖွေအမိန့်တွင် ပါရှိသည့် နေအိမ်၊ အဆောက်အအုံ သို့မဟုတ် နေရာတွင် တွေ့ရှိရသော သက်သေခံပစ္စည်းများနှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် ယာဉ်၊ တိရစ္ဆာန်နှင့် အခြားစက်ပစ္စည်း ကိရိယာ တန်ဆာပလာများကို သိမ်းဆည်းခြင်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို အရေးယူခြင်း ပြုရမည်၊

(ဃ) ရှာဖွေသည့်အချိန်မှ (၂၄)နာရီအတွင်း ရှာဖွေခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အကြောင်းအရာများကို ရှာဖွေအမိန့် ထုတ်ပေးသူ တရားသူကြီးထံ စာဖြင့်အစီရင်ခံရမည်။

၉၅။ သစ်တောဝန်ထမ်းသည် အများပြည်သူတို့ ဝင်ထွက်သွားလာနိုင်သော အဆောက်အအုံ၊ နေရာနှင့် မည်သည့်ယာဉ်မျိုး ကိုမဆို ရှာဖွေအမိန့်ရယူရန် မလိုဘဲ သက်သေ(၂)ဦးရှေ့တွင် ရှာဖွေခြင်းပြုနိုင်သည်။ ယင်းသို့ရှာဖွေရာတွင် တွေ့ရှိရသော သက်သေခံပစ္စည်းများနှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် ယာဉ်၊ တိရစ္ဆာန်နှင့် အခြားစက်ပစ္စည်းကိရိယာ တန်ဆာပလာများကို သိမ်းဆည်းခြင်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ ကို အရေးယူခြင်းပြုရမည်။

၉၆။ သစ်တောဥပဒေပါ ပြစ်မှုတစ်ခုခုအတွက် ရှာဖွေအမိန့်ထုတ်ပေးခြင်း၊ ရှာဖွေခြင်း၊ ဖမ်းဆီးခြင်း၊ သက်သေခံပစ္စည်း သိမ်းဆည်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤနည်းဥပဒေများတွင် အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိလျှင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

၉၇။ သစ်တောဦးစီးဌာနသည် ဖမ်းဆီးရမိသည့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၃၃ အရ စီမံခန့်ခွဲရေး ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရာတွင် လိုက်နာရမည့်နည်းလမ်းများကို သတ်မှတ်ထားရှိရမည်။

၉၈။ သစ်တောဝန်ထမ်းတစ်ဦးဦးသည် သစ်တောပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်သည်ဟုယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိသူအား အမည်နှင့် နေရပ်လိပ်စာကို မေးမြန်းရယူနိုင်သည်။ ယင်းသို့ မေးမြန်းခြင်းခံရသူသည် မိမိ၏ အမည်နှင့် နေရပ်လိပ်စာအမှန်ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆို ရမည်။

၉၉။ ဤနည်းဥပဒေများအရ ရှာဖွေရာတွင် သိမ်းဆည်းရမိသည့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ -

(က) သိမ်းဆည်းခြင်းခံရသူထံ ခံဝန်ချုပ်ဖြင့် ယာယီပြန်လည်ပေးအပ်ထားနိုင်သည်၊

(ခ) ပျက်စီး၊ ပုပ်သိုးလွယ်သော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို ခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထုခွဲရောင်းချခွင့် ရှိသည်၊

(ဂ) ပိုင်ရှင်မပေါ်သည့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိ၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာ အဖြစ် သိမ်းဆည်းခွင့်ရှိသည်။

၁၀၀။ သစ်တောဥပဒေအရ ကျူးလွန်သောပြစ်မှုကို အရေးယူခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သစ်တောအရာရှိသည်-

(က) ပုဒ်မ ၄၀၊ ပုဒ်မ ၄၁၊ ပုဒ်မ ၄၂၊ ပုဒ်မ ၄၃ ပုဒ်မခွဲ (ခ) သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၄၅ အရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို သက်ဆိုင်ရာ စီရင် ပိုင်ခွင့်ရှိ တရားရုံးသို့ ဦးတိုက်လျှောက်ထားပြီး တရားစွဲဆိုခြင်းပြုရမည်၊

(ခ) ပုဒ်မ ၄၃၊ ပုဒ်မခွဲ (က)၊ ပုဒ်မ ၄၄ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၄၆ အရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို သက်ဆိုင်ရာ ရဲစခန်း၌ ပထမ သတင်း ပေးတိုင်ချက် ဖွင့်လှစ်ခြင်းပြုရမည်။

၁၀၁။ သစ်တောအရာရှိသည် ဦးတိုက်လျှောက်ထား တရားစွဲဆိုရမည့် သစ်တောပြစ်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ယင်းသို့ ဦးတိုက် လျှောက်ထား တရားစွဲဆိုခြင်းမပြုမီ-

(က) စွပ်စွဲခံသူနှင့် သက်သေများလာရောက်စေရန် ဆင့်ခေါ်ခွင့်နှင့် စာရွက်စာတမ်းများတင်ပြစေရန်တောင်းဆို ခွင့် ရှိသည်၊

(ခ) စုံစမ်းစစ်ဆေးခွင့်နှင့် ယင်းသို့ စုံစမ်းစစ်ဆေးစဉ် သက်သေထွက်ချက်များကို မှတ်တမ်းရယူခွင့်ရှိသည်။

၁၀၂။ သစ်တောအရာရှိသည် တရားရုံးက ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းပြီး လွှဲပြောင်းပေးသော သစ်တောထွက် ပစ္စည်းများကို လက်ခံရယူရမည်။

၁၀၃။ ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိသည် တရားရုံးက ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းပြီး သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ လွှဲပြောင်းပေးသော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများနှင့် သစ်တောဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ အရ သစ်တောအရာရှိက စီမံခန့်ခွဲရေး နည်းလမ်းအရ အရေးယူပြီး ပြည်သူ့ ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းသည့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ ထုခွဲရောင်းချပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

၁၀၄။ သစ်တောဥပဒေအရ သစ်တောဦးစီးဌာနက ရရန်ရှိသော ငွေများကို မြေခွန်မပြေကျန်ငွေဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ အရကောက်ခံနိုင်ရန် ခရိုင် သစ်တောအရာရှိသည် တည်ဆဲဥပဒေများအရ ကော်လိတ်တော်အရာရှိ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။

အခန်း(၁၂)

ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်များ

၁၀၅။ မည်သူမဆို အောက်ဖော်ပြပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်ကြောင်း သို့မဟုတ် တားမြစ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို သစ်တောဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၀၊ ပုဒ်မခွဲ (ဇ) အရ ငွေဒဏ် ကျပ်(၅၀၀၀) အထိဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ် (၆)လ ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ကျခံစေရမည်-

နည်းဥပဒေ ၁၁ (က)။ နည်းဥပဒေ ၈ အရ ကြိုးဝိုင်းတောဖွဲ့စည်းသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် ယင်းသို့ဖွဲ့စည်းသည့် အမိန့် ကြော်ငြာစာအရ ခွင့်ပြုထားသောမြေ၊ သို့မဟုတ် အဆောက်အအုံ တစ်ခုခု၏ အကျိုးခံစားခွင့်မှတစ်ပါး ကျန်အခွင့် အရေးများကို လွှဲပြောင်းခြင်းမပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၁၇ (က)။ နည်းဥပဒေ ၁၅ အရ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောသတ်မှတ်သည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် ယင်းသို့ သတ်မှတ် အမိန့်ကြော်ငြာစာအရ ခွင့်ပြုထားသောမြေ၊ သို့မဟုတ် အဆောက်အအုံ တစ်ခုခု၏ အကျိုးခံစားခွင့် မှတစ်ပါး ကျန်အခွင့် အရေးများကို လွှဲပြောင်းခြင်းမပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၁၉။ မည်သူမျှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် သို့မဟုတ် ယင်းက လုပ်ပိုင်ခွင့်လွှဲအပ်ထားသည့် သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက် မရရှိဘဲ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောအတွင်း အောက်ပါ တစ်ခုခုကို မပြုလုပ်ရ-

(က) သစ်တောဦးစီးဌာနက သတ်မှတ်ထားသော သစ်ပင်အမျိုးအစားများကို ခုတ်လှဲခြင်း၊ ပိုင်းဖြတ်ခြင်း၊ သင်း သတ်ခြင်း၊ ထစ်မှတ်ခြင်း၊ ချိုးဖြတ်ခြင်း၊ ဖောက်ထွင်းခြင်း၊ မီး သို့မဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် ပျက်စီးစေခြင်း၊

(ခ) ကျူးကျော်ဝင်ရောက် နေထိုင်ခြင်း၊

(ဂ) အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ စားကျက်ချခြင်း၊

(ဃ) စိုက်ပျိုးရန်အတွက် မြေကိုတူးဆွခြင်း သို့မဟုတ် ရှင်းလင်းခြင်း၊

(င) ရေတွင် အဆိပ်ခပ်ခြင်း၊ ဓာတုဗေဒပစ္စည်း သို့မဟုတ် ပေါက်ကွဲစေတတ်သောအရာများ အသုံးပြုခြင်း၊

(စ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ ဖမ်းဆီးခြင်း သို့မဟုတ် အမဲလိုက်ပစ်ခတ်ခြင်း၊

(ဆ) မီးမွေးခြင်း၊ မီးဖိုခြင်း၊ သို့မဟုတ် မီးသယ်ယူခြင်း။

နည်းဥပဒေ ၂၂။ နည်းဥပဒေ ၂၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က)၊ သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)အရ ခွင့်ပြုချက်ရရှိသူသည်-

(က) သက်ဆိုင်ရာခွင့်ပြုချက်တွင် သတ်မှတ်ခွင့်ပြုထားသော ကိစ္စရပ်များကိုသာ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် သဘာဝဝန်းကျင်အား ထိခိုက်ပျက်စီးခြင်း မရှိစေရန် အလေးဂရုပြုရမည်၊

(ခ) သက်ဆိုင်ရာ ခွင့်ပြုချက်ကို ခွင့်ပြုမိန့်ပေးသူ၏ သဘောတူညီချက်မရဘဲ လွှဲပြောင်းပေးခြင်း မပြုရ၊

(ဂ) သက်ဆိုင်ရာခွင့်ပြုချက်ဖြင့် မိမိအသုံးပြုခဲ့သော ပစ္စည်းများကို ခွင့်ပြုချက်ကုန်ဆုံးသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၆၀)အတွင်း ရွှေ့ပြောင်းသယ်ယူရမည်။

နည်းဥပဒေ ၂၄ (ခ)။ မီးသုံးစွဲသူသည် သစ်တောအရာရှိက သတ်မှတ်ကြေညာထားသည့် နည်းလမ်း စည်းကမ်းများကို လိုက်နာရမည်။

နည်းဥပဒေ ၂၅။ မည်သူမဆို လောင်စာပစ္စည်းများကို သစ်တောနယ်မြေနှင့် ယင်းနယ်မြေအဖြစ် သတ်မှတ်ရန် ကြေညာထားသည့် နယ်နိမိတ်မှ ကိုက်(၁၀၀)ပြင်ပတွင် စုပုံပြီးမှသာ မီးရှို့ရမည်။ ယင်းသို့ မီးရှို့ရာတွင် မီးပြန့်ပွားခြင်းမရှိစေရန် ကြိုတင် ကာကွယ်တားဆီးပြီး ဖြစ်ရမည်။

နည်းဥပဒေ ၂၇။ မည်သူမျှ သစ်တောနယ်မြေနှင့် အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသောမြေတွင် ပေါက်ရောက်နေသည့် ကျွန်းနှင့်တားမြစ် သစ်ပင်များကို ခွင့်ပြုမိန့်အရ ထုတ်ယူခြင်းမှတစ်ပါး ပိုင်းဖြတ်ခြင်း၊ ထစ်မှတ်ခြင်း၊ ချိုးဖြတ်ခြင်း၊ ဖောက်ထွင်း ခြင်း၊ မီး သို့မဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် ပျက်စီးစေခြင်း မပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၂၉။ မည်သူမျှ နည်းဥပဒေ ၂၈ အရ ကြေညာထားသည့် နယ်မြေတွင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၏ ခွင့်ပြုချက် မရရှိဘဲ ရွှေ့ ပြောင်းတောင်ယာစိုက်ပျိုးခြင်း မပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၃၀။ အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသည့်မြေတွင် ပေါက်ရောက်နေသော တားမြစ်သစ်ပင်စာရင်းတွင် မပါဝင်သည့် သစ်ပင်နှင့် သစ်များကို အောက်ပါ ကိစ္စရပ်များမှအပ သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်၊ တိုင်း သို့မဟုတ် ခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုမိန့်မရရှိဘဲ မည်သူမျှ ခုတ်လှဲခြင်း၊ ပိုင်းဖြတ်ခြင်း၊ သင်းသတ်ခြင်း၊ ခွဲစိတ်ခြင်း သို့မဟုတ် သယ်ယူရွှေ့ပြောင်း ခြင်း မပြုရ-

(က) သုတေသနနှင့် ပညာရေးလုပ်ငန်း၊ ပြည်သူ့အကျိုးပြု သို့မဟုတ် ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် သုံးစွဲရန် ဖြစ်သော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများနှင့် စီးပွားဖြစ်မဟုတ်သည့် မိမိသုံး၊ လယ်ယာလုပ်ငန်းသုံး၊ သို့မဟုတ် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းသုံးအတွက် ထုတ်ယူသော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို ထုတ်ယူသည့်နေ့မှစ၍ (၁)နှစ် အတွင်းနှင့် ထုတ်ယူသည့်နေရာမှ မိုင်(၂၀)အတွင်းသုံးစွဲခြင်း၊

(ခ) မိမိသုံး၊ လယ်ယာလုပ်ငန်းသုံး သို့မဟုတ် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းသုံးအတွက် သတ်မှတ်အရေအတွက်ထက် မကျော်လွန်ဘဲ ထုတ်ယူခြင်း။

နည်းဥပဒေ ၃၂။ မည်သူမျှ သစ်တောနယ်မြေနှင့် အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသောမြေအတွင်း ပြည်နယ်၊ တိုင်း သို့မဟုတ် ခရိုင် သစ်တော အရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ စီးပွားရေးအလို့ငှာ တားမြစ်သစ်ပင်မဟုတ်သည့် သစ်ပင်များကို ထင်း၊ မီးသွေး အလို့ငှာ ခုတ်လှဲခြင်း၊ ပိုင်းဖြတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ခွဲစိတ်ခြင်း မပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၅၁။ သစ်တောထွက်ပစ္စည်း သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းသူသည် မိမိသယ်ယူရွှေ့ပြောင်းမည့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို စစ်ဆေးခံရန်၊ အခွန်ဆောင်ရန် သို့မဟုတ် တံဆိပ်အမှတ်အသား ရိုက်မှတ်ရန် သက်ဆိုင်ရာ သစ်တောကင်းရုံးသို့ သယ်ဆောင်သွားရမည်။

နည်းဥပဒေ ၅၂။ မည်သူမျှ ပေးဆောင်ရန်ရှိသော အခွန်အခများကို ပေးဆောင်ခြင်းမပြုရသေးမီအတွင်း သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ကို သစ်တောကင်းရုံးမှ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်း မပြုလုပ်ရ။

နည်းဥပဒေ ၅၃။ သစ်သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းသူသည် သစ်လုံးကြီးများဖြင့်ဖွဲ့သော နှစ်ပေခွဲထက် ပိုမိုနစ်မြုပ်သည့် သစ်ဖောင်နှင့် သစ်လုံးများကို ခိုင်ခံ့စွာ နေရာတကျ ဖွဲ့စည်းချည်နှောင်တွဲဖက်ထားသည့် ဖောင်ဖြင့်သာ မျှောချရမည်။

နည်းဥပဒေ ၅၄။ နည်းဥပဒေ ၅၃ ပါ သစ်ဖောင်ကြီးများကို နှစ်စဉ် မေလ (၁၆)ရက်နေ့မှ ဒီဇင်ဘာလ (၁၄)ရက် အတွင်း၌သာ ချင်းတွင်းမြစ်တစ်လျှောက် မျှောချခွင့်ရှိသည်။

နည်းဥပဒေ ၅၅။ မည်သူမဆို မိမိကြီးကြပ်ကွပ်ကဲသယ်ဆောင်လာသည့် သစ်၊ ထင်း၊ မျှော၊ ဝါး၊ သို့မဟုတ် ကြိမ်ဖောင်များ တူးမြောင်းနှင့်ဆက်သွယ်လျှက်ရှိသည့် ရေလွှဲဆည်ပေါက်သို့ ဆိုက်ရောက်သည့်အခါတွင် ဆည်ကြီးကြပ်သူ၏ သတ်မှတ်ချက်အတိုင်း ကြန့်ကြာမှုမရှိစေဘဲ ရေလွှဲဆည်ကိုဖြတ်၍ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းရမည်။ ရွှေ့ပြောင်းရန် ရေမလုံလောက်ကြောင်း ဆည်ကြီးကြပ်သူက ထင်မြင်လျှင် သစ်တောဝန်ထမ်းက အထူးခွင့်ပြုမိန့်အရ ခွင့်ပြုသည့် လမ်းမှသယ်ယူရွှေ့ပြောင်းရမည်။

နည်းဥပဒေ ၅၆ (ခ)။ မည်သူမျှ နည်းဥပဒေ ၅၆၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ သတ်မှတ်ထားသော နယ်နိမိတ်အတွင်း သစ်ဖောင်များကို ချည်ထားခြင်း၊ ရပ်ထားခြင်း သို့မဟုတ် ဆွဲထားခြင်း မပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၅၇ (ခ)။ သစ်တောထွက်ပစ္စည်း သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းသူ မည်သူမျှ နည်းဥပဒေ ၅၇၊ နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရ ထုတ်ပြန်သတ်မှတ်သည့် စည်းကမ်းချက်တစ်ရပ်ရပ်ကိုဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်း မပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၅၈။ မည်သူမျှ သစ်တောဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၃၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ)အရ မျှောစာမလိုဘဲ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခွင့်ရှိသော သစ်တောထွက် ပစ္စည်းများမှအပ ကျန်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို ပြည်နယ်၊ တိုင်း သို့မဟုတ် ခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြု ချက်မရရှိဘဲ နေဝင်ချိန်မှ နေထွက်ချိန်အတွင်း သစ်တောကင်းရုံးများကို ဖြတ်ကျော်၍ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်း မပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၆၀။ မည်သူမဆို ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ သို့မဟုတ် ၎င်းက လုပ်ပိုင်ခွင့်အပ်နှင်းခြင်းခံရသူ၏ အထူးခွင့်ပြုချက် မရရှိလျှင် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းရာ၌-

(က) မြစ်များတွင် ရေစီးခြင်းကို ယုတ်လျော့စေခြင်း၊ သို့မဟုတ် ရေကြောင်းပြောင်းလဲစေခြင်း၊ သို့မဟုတ် ရေကြောင်းပိတ်ဆို့စေခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(ခ) မော်တော်ကားလမ်း သို့မဟုတ် မီးရထားလမ်းတစ်လျှောက် ယာဉ်အသွားအလာ ပိတ်ဆို့မှု တစ်စုံတစ်ရာ မပြု လုပ်ရ။

နည်းဥပဒေ၆၃။ (က) မည်သူမျှ ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းနယ်မြေအတွင်း ကျရောက်သည့် ရန်ကုန်မြစ်၊ ပုဇွန်တောင်ချောင်းနှင့် ပဲခူးမြစ် များအတွင်း ရေမျောကမ်းတင်သစ်များကို ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းအာဏာပိုင်အဖွဲ့နှင့် ရန်ကုန်တိုင်းသစ်တော အရာရှိတို့၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ ဆယ်ယူခြင်းမပြုရ။

(ခ) မည်သူမျှ အောက်ပါမြစ်များအတွင်း ရေမျောကမ်းတင်သစ်များကို ရန်ကုန်တိုင်း သစ်တောအရာရှိ ၏ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ ဆယ်ယူခြင်းမပြုရ-

(၁) မှော်ဘီချောင်းရွာအောက်နှင့် လိန်ကုန်းရေကျော်ချောင်းဝအထိ ရန်ကုန်နှင့် လှိုင်မြစ်တို့၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ၊

(၂) ပဲခူးနှင့် ရန်ကုန်မြစ်တို့ဆုံရာမှ အိုးဘီကျွန်း၏ မြောက်ဘက်စွန်းအထိ ဒေသတွင် ကျရောက် သော ပဲခူးမြစ်၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ။

နည်းဥပဒေ ၆၄။ မည်သူမျှ နည်းဥပဒေ ၆၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အကျုံးမဝင်သည့် မြစ်များအတွင်း ရေမျောကမ်းတင် သစ်များကို သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ ဆယ်ယူခြင်းမပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၆၅(ခ)။ မည်သူမျှ နည်းဥပဒေခွဲ ၆၅(က)အရ ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိ၏ နေရာဒေသနှင့် အချိန်ကာလ ကို ဖော်ပြပြီး ရေမျောကမ်းတင်သစ်များ သယ်ယူခွင့်ပိတ်ပင်တားမြစ်ချက်ကို ဖေါက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်း မပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၆၆(က)။ နည်းဥပဒေ ၆၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အကျုံးမဝင်သည့် မြစ်များအတွင်း ခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ရေမျောကမ်းတင် သစ်ဆယ်သူသည် သယ်ယူရရှိသည့် သစ်လုံးများကို အနီးဆုံး သစ်တောကင်းရုံးသို့ စုသိမ်းယူ ဆောင်လာရမည်။

နည်းဥပဒေ ၇၁(ခ)။ မည်သူမျှ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို မှတ်ပုံတင်ထားသည့် သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်၏ပြင်ပတွင် သုံးစွဲခြင်းမပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၇၇။ သစ်ပင်များကို ခုတ်လှဲခြင်း၊ သို့မဟုတ် သစ်လုံးများကို ဖြတ်ပိုင်းခြင်း ပြုသောအခါ ၂၄ နာရီအတွင်း ငုတ်နှင့် သစ်လုံးများအပေါ်တွင် သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို ရိုက်မှတ်ရမည်။

နည်းဥပဒေ ၇၈။ မည်သူမျှ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ် ရိုက်မှတ်ခြင်းမပြုရသေးသည့် သစ်များကို ခုတ်လှဲသည့်နေရာမှ သယ်ယူ ရွှေ့ပြောင်းခြင်း မပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၇၉။ (က) ခွဲစိတ်ခြင်း မရှိသေးသည့် သစ်၊ သို့မဟုတ် အကြမ်းခုတ်ထားပြီး သစ်များပေါ်တွင် မှတ်ပုံတင်ထား သည့် ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကိုသာ ရိုက်မှတ်ရမည်၊

(ခ) တံဆိပ်တုံးပိုင်ရှင်ကိုယ်တိုင်၊ သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေ ၇၆၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ တံဆိပ်တုံး ကိုင်ဆောင်ခွင့် ရရှိသူမှတစ်ပါး မည်သူမျှ တံဆိပ်ရိုက်မှတ်ခြင်း မပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၈၀။ မည်သူမျှ ခွင့်ပြုမိန့်မရှိလျှင်ဖြစ်စေ၊ ခွင့်ပြုမိန့်နှင့်အညီ မဟုတ်လျှင်ဖြစ်စေ-

(က) ပင်ထောင်သစ်ပင်တွင် ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို မရိုက်ရ၊

(ခ) သစ်နှင့် သစ်လုံးပေါ်တွင် ရိုက်မှတ်ထားသည့် တံဆိပ်အမှတ်အသားကို ပြောင်းလဲခြင်း၊ ဖျက်ဆီးခြင်း သို့မဟုတ် ပုံသဏ္ဍာန်ပျက်စေခြင်း မပြုရ၊

(ဂ) သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ ပေးဆောင်ရန်ရှိသည့် အခွန်အခများအားလုံး ပေးဆောင်ပြီးကြောင်း ဖေါ်ပြသည့် သစ်တောဦးစီးဌာန၏ တံဆိပ်အမှတ်အသား မပါရှိလျှင် အခြားကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ပါ သည့် သစ်၊ သို့မဟုတ် တံဆိပ်ရာကို ဖျက်ဆီးခြင်း၊ သို့မဟုတ် ပုံသဏ္ဍာန်ပျက်အောင် ပြုလုပ်ထားသည့် လက္ခဏာပါသော သစ် များပေါ်တွင် ကိုယ်ပိုင် တံဆိပ်ကို ရိုက်မှတ်ခြင်းမပြုရ၊

(ဃ) သစ်ထုတ်ခွင့်ရသူ၊ သို့မဟုတ် သစ်ထုတ်ခွင့်ရသူ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်အပ်နှင်းခြင်းခံရသူမဟုတ်လျှင် တံဆိပ်အမှတ် အသားမပါသည့် သစ်လုံးများကို ခုတ်လှဲသည့်နေရာမှ မရွှေ့ပြောင်းမီ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို ရိုက်မှတ်ခြင်း မပြုရ၊

(င) သစ်မျှောချရန် အသုံးပြုသည့် ချောင်း၊ မြောင်းများ၏ အမြင့်ဆုံးရေတက်ရာ နေရာအတွင်း ရောက်ရှိနေသည့် သစ်များပေါ်တွင် ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို ရိုက်မှတ်ခြင်းမပြုရ၊

(စ) တရားမဝင် ခုတ်လှဲထုတ်ယူထားကြောင်း ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိသော ကျွန်းစို၊ သို့မဟုတ် သစ်ပေါ်တွင် ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို ရိုက်မှတ်ခြင်း မပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၈၂။ မည်သူမျှ ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိက ထုတ်ပေးသည့် ခွင့်ပြုမိန့်ကို မရရှိဘဲ သစ်သိုလှောင်ဆိပ်များကို အသုံးမပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၈၄။ မည်သူမျှ သစ်သိုလှောင်ဆိပ်အတွင်းရှိ သစ်သယ်ဆောင်လမ်းကို ပိတ်ဆို့ခြင်း၊ သို့မဟုတ် အတားအဆီး ဖြစ်စေခြင်း မပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၈၅။ မည်သူမျှ ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ နေဝင်ချိန်မှ နေထွက်ချိန်အတွင်း သစ်တော ကင်းရုံး၊ သို့မဟုတ် သစ်သိုလှောင်ဆိပ်များအတွင်းရှိ သစ်များကို မျှောစာမပါဘဲ ရွှေ့ပြောင်းခြင်း၊ သို့မဟုတ် ရွှေ့ပြောင်းရန် အားထုတ်ခြင်း မပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၉၈။ သစ်တောဝန်ထမ်းတစ်ဦးဦးသည် သစ်တောပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်သည်ဟု ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိသူအား အမည်နှင့်နေရပ်လိပ်စာကို မေးမြန်းရယူနိုင်သည်။ ယင်းသို့ မေးမြန်းခြင်းခံရသူသည် မိမိ၏ အမည်နှင့်နေရပ်လိပ်စာ အမှန်ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရမည်။

အခန်း(၁၃)

အထွေထွေ

၁၀၆။ တည်ဆဲကာကွယ်တောများကို ဤနည်းဥပဒေများအရ သတ်မှတ်ကြေညာထားသည့် ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောများ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၁၀၇။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ သစ်တောအက်ဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်ထားသည့် နည်းဥပဒေများကို ဤနည်းဥပဒေများဖြင့် ရုတ်သိမ်းလိုက်သည်။

ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး ချစ်ဆွေ
ဝန်ကြီး၊
သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန